

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-I. unaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Usodne sile na Vzhodu

Vojna med Japonsko in Kitajsko v nekom oziru zelo spominja na spor, ki so ga usodne sile izvajale med Italijo in Abesinijo in ki se je končal kljub temu, da so bile simpatije pretežnega dela Evrope in sveta na strani Abesinije, z aneksijo te velike dežele od strani Italije, ki je na teh starodavnih tleh ustanovila svoj afriški imperij. Nekaj posebnega je tudi v tem, da se je armada japonskega cesarja zapletla v oborožen spor s kitajskimi vojniki ob Velikem zidu, ne da bi bila formalno napovedana vojna, podobno tako, kakor so se spopadli italijanski in abesinski vojniki ob nekom vodnjaku na meji, ne da bi bila kdajkoli sledila prava vojna napoved. In prav tako kakor ob italijanski ekspediciji v Abesinijo, tudi zdaj prevladuje na svetu mnenje, da se bo napad japonske armade na starodavno kitajsko državo končal slabo za Japonsko.

Kdor se dá voditi od golih dejstev, za kar ni treba, oziroma je celo nemoralno žrtvovati nespremenljivo moralna načela in na njih utemeljeno politično prepričanje, in kdor presoja položaj ter njegov najbolj verjetni razvoj, tehtajoč tako momente, ki govorijo za eno, kakor okoliščine, ki govorijo za drugo stran, ne more danes izreči še nobene gotove sodbe o izidu spora na Daljnem vzhodu in tudi še ne more opravičeno sklepati, da se bo japonski armadi na ogromnem kitajskem ozemlju zgodilo to, kar se je zgodilo veliki Napoleonovi armadi leta 1812 po zavzetju in požaru Moskve. Zgodovina se ne ponavlja in med Napoleonovo ekspedicijo pred sto pet in dvajsetimi leti ter pohodom japonskega vrhovnega poveljnika na kitajskih tleh, Macuija, ni nobene realne analogije. Japonski generalissimus bo prodiral počasi na jug, imajoč za seboj precej varno zaledje, dočim se je Napoleon umikal po krajih, kjer je vladala najhujša zima, na še mrzlejši severozapad, če omenjamo samo to okolnost. Če pa motrimo položaj na splošno, so šanse za Kitajsko, ki je postala žrtev napada od strani močnejšega proti vsakemu pisanemu pravu, v vseh ozirih slabše in bi jo mogla rešiti pred silnim japonskim sunkom samo pomoč od zunaj.

Japonska si je s svojim nespornim uspehom ob ustju Jangcejkanga od Sanghaja do Nankinga zagotovila tak političen, strateški in gospodarski položaj, ne glede na to, da je že danes več ali manj gospodar petih severnih kitajskih provinc z glavnimi oporišči v Peking, Tjencinu in Kalganu, da ji je uspelo uresničiti že najvažnejši del svojega političnega in vojaškega programa na azijski celin. Padec Sanghaja pomeni, da je vlada kitajske republike izgubila 78% svojih državnih dohodkov, ki so se opirali poglavito na carine. Izguba petih severnih provinc, ki dajejo največ rud ter imajo primeroma visoko kulturo in so tudi drugače zelo bogate in rentabilne, pomeni za republiko neprecenljivo škodo. Japonska se je s to primeroma lahko osvojila polastila ogromne množine surovin in je ustvarila svoji armadi teren, odkoder se bo mogla prehranjevati s sredstvi premagane dežele same. Res je, da mora Japonska napeti svoje skrajne gospodarske sile, da financira ekspedicijo na Kitajskem, toda mi smo prav ob italijanskem zgledu videli, da je velika in smotrna energija kos največjemu nalogam. Sicer pa se tudi Čan Kaj Šekova vlada v tem oziru nahaja v položaju, ki ji ga ni zavidati, ker je izgubila svoja najvažnejša tržišča in pristanišča na severu, in bo v še hujšem položaju, če se bodo Japonci polastili pristanišč v južni Kitajski, kjer ima Kitajski danes izhodišča za svoj eksport samo še v Kantonu, Svatovu in Amoju. Res je, da se je kitajska vlada v vojaške namene notranje zadolžila za petkrat manjšo vsoto nego Japonska, ki je za svojo ekspedicijo obremenila svoje prebivalstvo za več kot 2 in pol milijarde jenov, toda usoda takih posojil odločajo generali na bojiščih.

Kar se tiče notranjega političnega položaja v obeh deželah, stoji na strani Japonske kljub pomislekom nekaterih gospodarskih ljudi in zmernih politikov neizčrpen, do zadnje možnosti požrtvovalen in, rekli bi, slep patriotizem ljudstva, ki v svojo državo veruje še kakor v božanstvo. Kitajec pa je miroljuben, izvrsten trgovec pa filozof in poet, velikih vojskovodij pa njegova zgodovina ne pozna. V obrambi je pogumen in občudovanja vreden, kakor kaže tudi sedanja vojna, toda njegova armada je kljub inozemski pomoči brez primere daleč pod japonsko, ki je ne žene naprej samo osvajačni duh, ampak jo podpira tudi tehnika, ki je na višku. Kitajski vojak se po večini brani iz svojega prirojenega nagona, ki ga trdno veže na njegov dom in zemljo, politična zavest kot taka pa je prodira samo v krog inteligence, ki je primeroma majhen. Kakor smo videli že v Mandžuriji, tako opažamo tudi danes, da se najde dosti kitajskih velmož, ki so pripravljene služiti Japoncem, in je precejšen del kitajškega razumnostva in politikov ter generalov, ki iz notranjega nasprotstva do Čan Kaj Šekove vlade radi sprejmejo roko Japonske, da pridejo na vrh in pomagajo zmagovalcu, da uresniči svoje cilje z njihovo pomočjo. Razen tega pa usodni zgodovinski in geografski zakoni delajo na razdelitev države, ki je preogromna in vsebuje prevelika politična, geografska in etnografska na-

550 milijard za oboroževanje

Poročilo „oddelka za razorožitev“ pri ZN

Ženeva, 17. dec. Oddelek za razorožitev je pravkar izdal letopis za leto 1937. V njem so navedene številke, ki so jih države same navedle kot izdatke za svoje oboroževanje. Po teh podatkih so vojaški izdatki v stari zlati dolarski vrednosti znašali v letu 1932 4,3, v letu 1933 4,5, v letu 1934 5,1, v letu 1935 5,6, v letu 1936 5,9 in v letu 1937 7,1 milijarde. Po uradnih podatkih pa so znašali vojni izdatki v vseh državah sveta v letu 1913 2,5 milijarde zlatih dolarjev. Vsota ki so jo države izdale v letošnjem letu za oboroževanje, je torej trikrat tako velika, kakor tik pred svetovno vojno.

Od 7,1 milijarde zlatih dolarjev (kar je 12 milijard papirnatih dolarjev, to je okrog 550 milijard dinarjev), ki jih je svet izdal v letu 1937 za oboroževanje, odpade na evropske države 4,6 milijarde in 2,5 milijarde na vse druge izvenevropske države sveta. Oboroževalni izdatki Evrope znesejo torej 64,8% vseh oboroževalnih izdatkov na svetu. Od leta 1932 do 1937 so evropske države povečale svoje izdatke za oboroževanje za 80%, to je od 2,6 na 4,6 milijarde. V istem času pa so izvenevropske države povečale svoje izdatke za vojaške namene za 47% (to je od 1,7 na 2,5 milijarde).

Od 64 držav, ki so v letu 1937 skupaj izdale 7,1 milijarde zlatih dolarjev, je samo sedem držav udeleženi s 5,4 milijarde, t. j. z 76% vseh izdatkov. Te države so: Francija, Nemčija, Anglija, Sovjetska Rusija, Italija, Japonska in Združene države. Se v l. 1932 je teh sedem držav nosilo le 70% vseh stroškov. Teh sedem držav je v petih letih, to je od 1932 do 1937, povečalo svoje izdatke od 3 na 5,4 milijarde, to se pravi za okrog 80%, medtem ko so druge države po petih letih izdale več le dobrih 30% (to je od 1,3 na 1,7 milijarde).

Italijanski proračun

Rim, 17. dec. Načrt proračuna za l. 1938-39 je izravnal na vsoto nekaj nad 25 milijard lir. Proračun finanč. ministra znaša 10.997.000.000 lir, vojnega ministrstva 2.291.000.000 lir, mornarice 1.243.000.000 lir, pomorstva 1.865.000.000 lir, letalstva 1.785.000.000 lir, prosvetn. ministrstva 1.965.000.000 lir. Ostala ministrstva imajo proračune izpod ene milijarde.

Francoski proračun

Pariz, 17. decembra. AA. Poslanska zbornica je sprejela proračunski predlog z 547 proti 25 glasovom. Proračunsko ravnotežje se po poročilu finančnega odbora izvede takole: dohodki znašajo 54 milijard 600 milijonov 339.000 frankov, izdatki pa 54 milijard 599 milijonov 318.000 frankov.

Po glasovanju je povzel besedo finančni minister in se je v krajšem govoru zahvalil poslanski zbornici, da je sprejela proračun. Poslanska zbornica se jutri sestane, da predebatira predlog o zatvoritvi pariške razstave.

Madžarska še plačuje vojni dolg

Washington, 17. dec. Madžarska je danes plačala 1839 dolarjev kot obrok za svoj vojni dolg, ki znaša 467.673 dolarjev. Obenem pa je madžarska vlada sporočila, da bi se rada pogovorila glede nadaljnega odplačevanja svojega vojnega dolga. Od 13 dolžniških držav poleg Madžarske samo še Finska odplačuje vojni dolg.

Angleške pomorske vaje v Sueškem prekopu

London, 17. decembra. 16. tega meseca so se začele v Sueškem prekopu vaje angleškega vojnega brodogojstva. Teh vaj se ne udeležujejo samo vojne ladje, ampak tudi armada na kopnem in letala. Zaradi vaj je bil promet trgovskih ladij nekaj časa prekinjen, da so mogle vojne ladje neovirano pluti skozi prekop. Vaje bodo trajale tri dni. Poveljnik ima nalogo, da prouči, kako bi se v slučaju vojne mogel oziroma moral braniti prekop pred napadi s kopnega s strani Egipta, Abesinije ali Arabije.

Najbolj značilno pa je, da so priplule v Port Said tudi tri francoske vojne krizare, in sicer »Georges Leygues«, »Montcalm« in »La Gloire«, ki so tudi začele vojaške vaje. Angleške oblasti pravijo, da te vaje niso v zvezi z vajami britske obrambe, javnost pa je seveda prepričana, da gre za sodelovanje med obema prijateljskima brodogojstvom »za vsak primer«. Na britski strani se vaj udeležuje okrog 8000 mož britske infanterije, ki je na podlagi pogodbe z Egiptom razporejena vzdolž Sueškega prekopa.

Francija skuša pritegniti nase Nemčijo

Razgovori v Pragi naj rodijo nove pobude za razvoj evropske politike

Praga, 17. decembra. Iz češkoslovaških listov ni mogoče z zadostno jasnostjo in natančnostjo posneti, kakšni bodo konkretni rezultati Delbosovega obiska v prijateljski republiki. Na vsak način je izključeno, da bi se v Pragi sklenilo kaj novega, kakor se tudi ni zgodilo ničesar novega ne v Varšavi, ne v Bukarešti, ne v Beogradu. Francosko-češkoslovaška prijateljska in vojaška pogodba se je popolnoma izkazala in ne potrebuje nobenega popravka ali dopolnila.

V Pragi se bo seveda tudi govorilo o srednji Evropi, posebno pa o odnosih do Nemčije. Tudi Francija se zaveda, da politični sistem Zveze narodov ni našel zadostne opore v Evropi, pa tudi razni pakti, ki se tičejo vzhoda, Podonavja in Sredozemskega morja, kakor jih njemu zanišljajo, ne bodo mogli prinesli Evropi pravega miru in varnosti. Eni se oklepajo ideje kolektivne varnosti, drugi pa jo zavracajo in zagovarjajo dvostranske pogodbe med posameznimi državami. Zato bo pač treba tudi v Pragi govoriti o tem, kako naj bi se ohranili ali pa upostavili in nanovo ustvarili dobri odnosi s sosedi ČSR in kako naj bi se na taki podlagi doseglo splošno pomirjenje Evrope.

Levičarsko »Česke Slovo« prinaša v tem oziru celó čisto konkretna namigavanja, češ da bo Francija delala na to, da bi se sklenil prijateljski pakt med ČSR in Nemčijo po zgledu nemško-poljske pogodbe, katere doslej v Pragi niso smatrali za nujno zadevo.

Ni pa mogoče vedeti, ali se bodo prerokovanja »Českega Slova« tudi izpolnila in če niso samo kombinacija levičarskih krogov, ki zadnji čas po vsej Evropi kažejo tendenco, da bi privlekli nase Nemčijo in tako pretrgali os Rim-Berlin. V Berlinu so namramenju »Českega Slova« precej rezervirani, »Narodna Politika« čvazvema odločno protinemo stališče in pravi, da bodo Češkoslovaški Delbos povedali, da niso »posebno velikimi simpatijami« sprejeli nasvetov Anglije, naj se Češkoslovaška pobota z Nemčijo, zakaj na Nemčiji je, da omogoči dobro odnosa s ČSR, ki jo ogroža nemški imperializem.

Najbrže so tudi izvajanja »Narodne Politike« golo domnevanje.

Francija razume in odobrava politiko Jugoslavije

Praga, 17. decembra. Vsi listi priobčujejo članek belgrajškega »Vremena«, ki razodeva stališče

jugoslovanske vlade z ozirom na obisk francoskega zunanjega ministra Delbosa. Nekateri češkoslovaški listi so namreč te dni očitali jugoslovanski zunanji politiki, da se giblje po dveh tih. »Lidove Noviny« so spravili potovanje dr. Stojadinoviča v Rim v zvezo z obiskom Delbosa in menijo, da je v tem neko notranje nesoglasje. Bolj oster je članek »Narodne politike«, ki tudi govori o dveh tih, po katerih da teče politika Jugoslavije, ki da je podobna politiki Poljske. V odgovornih diplomatskih krogih Francije ti češkoslovaški glasovi niso napravili dobrega vtisa, ker so neutemeljeni. Res, da Jugoslavija ni za to, da bi se obveznosti vojaške pomoči med Malo antanto in Francijo s priključkom sorjatske Rusije razširile preko obstoječih mej. Toda Francija tega sploh ne zahteva, ker upošteva poseben položaj in interese Jugoslavije, ki si cilji francoske mirovne politike in reda v Srednji Evropi nikakor niso v nasprotju.

Zaradi tega posveča francoski tisk veliko pozornost članku belgrajškega »Vremena«, ki ugotavlja, da so Delbos sprejeli v Jugoslaviji vsi sloji brez izjeme z enako pristranostjo. Kar se tiče raznih opazk nekaterih inozemskih listov, da dr. Stojadinovič v svoji zdravici izrecno ni omenil Zveze narodov, je treba vedeti, da se je od Barthoujevega obiska do danes v zunanji politiki marsikaj bistveno spremenilo. Jugoslavija si je morala namreč sama poiskati varstvo in jamstvo

za svojo neodvisnost in varnost s tem, da je sklenila sporazum s svojima sosedama na vzhodnih in na zapadnih mejah. Najnovejši dogodki so pokazali, da Zveza narodov ni edino orodje miru in naši državi ne daje več tiste varnosti in jamstva kakor svojčas, ker danes štiri velesile niso več njene članice. Nas posebno zadeva dejstvo, da je iz te ustanove izstopila naša najmočnejša sosedna Italija, s katero imamo 800 km skupne meje. Jugoslavija je morala torej s tem dejstvom računati in si je morala poiskati tudi drugih metod, da si zagotovi mir in s tem tudi pomaga ohraniti evropski mir sploh, glede česar se politični nazori in načela Jugoslavije in Francije popolnoma ujemajo. Sicer pa Jugoslavija ostane v Zvezi narodov in bo držala vsako besedo, ki jo je dala svojim prijateljem, katerih ne zapušča. — Ta izjava je so napravila v Parizu najboljši vtis.

Ob grobu Tomaža Masaryka

Praga, 17. decembra. AA. (ČTK) Danes dopoldne se je francoski zunanji minister Delbos odpravil v Lane, gradič v okolici Prage, kjer počiva truplo predsednika in osvoboditelja Tomaža Masaryka. Na vsej poti je francoskega zunanjega ministra sprejelo prebivalstvo z navdušenimi vzkliki. Ob cesti vse do gradiča Lani se je zbralo mnogo ljudi, ker so listi že prej napovedali obisk zaveznškega državnika. Pred vhom v Lane so bili postavili slavoloke. Yvon Delbos je položil vence s francoskim trakom na preprosti Masarykov grob v navzočnosti zunanjega ministra dr. Krofte, nato se je pa vrnil v Prago.

London, 17. dec. b. Ko se je angleški kraljevski par vračal snoči iz gledališča, je na Trafalgar Squareu trčil v drug avto. Avto je poškodovan, kraljevskemu paru pa se ni zgodilo ničesar.

Japonci bodo napadli Kanton

Sanghaj, 17. dec. b. V Kantonu, prestolnici južne Kitajske, pričakuje v najkrajšem času japonske ofenzive. Ze meseci in meseci gradijo Japonci trdnjave kot oporišča za bodoče napade. Zlasti močno utrjujejo majhne otoke ob izlivu reke ter v okolici Hongkonga, ki leži 200 km zapadno od Kantona. Tam so Japonci zgradili tudi pomorsko letališče za vodna letala. Kitajska vlada nujno zbira novice za vojno službo. Kitajsko vrhovno poveljstvo hoče zbrati 12 novih divizij, ki naj bi preprečile zasedbo Kwantunga in okoliških področij. Strateški cilj Japonske je praga Kanton-Honke, ki je zadnja važna zveza Kitajske z ostalim svetom.

raje gledala, da z bodočim zmagovalcem ohrani dobre trgovske odnose. Ter jih na račun Anglije še poglubi in razširi. Sovjetska Unija tudi še ne želi vojne z Japonci, ker je ogrožena na zapadu in se mora bati tudi za svoj notranji stroj, kakor hitro bi se zapletla v tako opasno podjetje.

Zato kljub vsem nasprotnim vestem ni neverjetno, da bo odgovorni vodja kitajske politike znal v pravem trenutku najti pot do sporazuma z osvajačem, če ne on, pa kdo drugi. Razume se, da evropske velesile skušajo na vse načine tak sporazum preprečiti, ker dobro vedo, da bi stroške plačevale one same. Saj je glavno gibalno za dogodke na Daljnem vzhodu težnja, ki ima danes svojo najmočnejšo oporo v Japonski, da se namreč iz azijske celine popolnoma preženejo vse evropske velesile.

Angleži zelo vznemirjeni

V angleških političnih in vojaških krogih z veliko skrbjo gledajo na transporte japonskih čet v južno Kitajsko. Zadnje dni so Japonci izkrcali svoje čete v Toisanu, zahodno od Hongkonga, tisoče in tisoče japonskih vojakov pa je bilo poslanih iz raznih japonskih luk v vojno cono južne Kitajske. Davi so opazili, da plove iz Hongkonga japonsko vojno brodogojstvo v jugozapadni smeri.

Sovjetska Rusija se pripravlja

Iz Moskve poročajo, da je snoči sovjetski komisar za zunanje zadeve g. Litvinov sprejel kitajskega poslanika v Moskvi in se z njim razgovarjal nad dve uri. Neposredno za tem je Litvinov v spremstvu kitajskega poslanika odšel v Kremenj ter se tam dolgo razgovarjal s Stalinom. Nato je imel Stalin konferenco, katere so se udeležili Litvinov, Potemkin, šef sovjetske armade na Daljnem vzhodu maršal Blücher, vojni komisar Vorosilov in komisar za vojno industrijo Rulimov. Splošno se je opazilo, da je bil na koncu konference povabljen tudi bivši sovjetski poslanik v Nankingu Bogomolov.

Stalin je odobril nujno okrepitev sovjetskega vojnega brodogojstva na Daljnem vzhodu. Zaradi tega sklepa bosta te dni odpluli iz Črnega morja v Vladivostok dve križarki, 6 topničark in 18 podmornic. Rusija je zadnje dni sploh zelo okrepila svojo vojsko in letalske sile na Daljnem vzhodu.

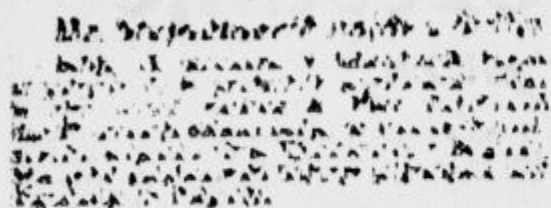
Zagrebska vremenska napoved. Oblačno s padcem temperature.

Dunajska vremenska napoved. Oblačnost negotova, večinoma jasno, posebno na višinah, kmalu padec temperature in sneg.

Za našo narodno manjšino v Italiji

Rim, 17. dec. e. V svezi z nastalim razmerjem med Italijo in Jugoslavijo kroji tukaj vesti, da bo kmalu podpisana pogodba o kulturnem sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo.

Važen bo v tej pogodbi odstavek, ki bo urejal kulturno udejstvovanje jugoslovanske manjšine v Italiji. Govori se, da bo ta del pogodbe zelo pomemben. Tudi londonska »Times« prinaša podobno poročilo, ki ga ponatiskuje tudi pariški »Tempe«. Slovenska in hrvaška manjšina — tako piše — dobi nekatere pravice glede zasebnega pouka slovenskega jezika, tiska in knjižnih izdaj.

Izplačilo denarnih vlog s 3% obveznicami

Belgrad, 17. dec. AA. Na osnovi uredb o likvidaciji kmečkih dolgov je finančni minister izdal pravilnik o izplačilu dolgov vlagateljem in drugim upnikom zavodov in zadrug, ki so pod zaščito. Po tem pravilniku vlagatelji in drugi upniki zavodov in zadrug, ki so pod zaščito po uredbah z dne 23. novembra 1934, lahko zahtevajo do 28. februarja 1938, da jim da zavod ali zadruga na račun izplačila njihovih terjatev 3% obveznice po določilih uredb o likvidaciji kmečkih dolgov z dne 25. septembra 1936. Zavodi in zadruge so dolžne svoje obveznice, ki jih bodo izdale ali pozneje dobile od PAB, dati za odplačilo dolga upnikom, ki se jim prijavijo v gornjem roku. Upniki so dolžni sprejeti obveznice v njihovem popolnem nominalnem znesku. Če celotni znesek obveznic, tistih, s katerimi zavod ali zadruga razpolaga, in tistih, ki jih naknadno dobi od PAB, ne bo zadostoval za kritje vseh prijavljenih vlagateljev in drugih upnikov, bo zavod ali zadruga te obveznice razdelil med vlagatelje in upnike sorazmerno z njihovimi terjatvami.

Pri PAB so vplačali do danes dolžniki 125.070.000 din za prvo anuiteto. Denarni zavodi in zadruge so od tega zneska izkoristili kot predupinj 33.270.000 din. Ker so po sklepu eksekutivne 31. decembra letos izplačana prva anuiteta 100%, preostanek za predupjeme ne bodo več upoštevali. 3% državnih obveznic so denarni zavodi in zadruge dvignili za približno 120 milijonov din.

Seja mariborskega občinskega sveta

Maribor, 17. decembra.

Nocoj ob 18 je mestni župan otvoril 10. sejo mestnega sveta, na kateri so se obravnavale nekatere prav zanimive stvari. Uvodoma je poročal župan, da so se mariborski invalidi obrnili na občino, naj podpre njihova prizadevanja za pravično rešitev invalidnega vprašanja. Mestni svet je sprejel resolucijo na socialnega ministra, v kateri ga naproša, naj pri sprejemu novega zakona upošteva upravičene želje invalidov.

Novi občani

Sledila so poročila odsekov: za prvi odsek je poročal dr. Müller. Pri sprejemu v občinsko zvezo je mestni svet pokazal zelo veliko strogoost in je mnogo prošelj odklonil, zlasti pri tistih, ki niso izpolnili vseh pogojev glede stalnega zaslужka. Kot novi občani so bili sprejeti Franjo Brence, Bogomir Rump, Ignac Skorec, Anton Stampar, Josip Tomažič, Anton Zamuda, Kristijan Franc in Ivan Grošek.

Ljudska kuhinja

Za drugi odsek je poročal g. Aljančič. Referent je kratko poročal o delovanju pomožne akcije, o kateri smo v preteklem tednu ob priliki plenarne seje širšega odbora pomožne akcije podali v »Slovenec« obširno poročilo. Občinski svet je izrazil željo, da bi fond dosegel večji znesek kot doslej. Režiji, ki prihajajo v ljudsko kuhinjo obedovat, so izrazili željo, da bi jim kuhinja nudila še večerjo. Ker pa bi bil s tem proračun ljudske kuhinje preobremenjen in niso za to predvidena potrebna sredstva, je občinski svet sklenil, naj se daje 20 dkg kruha na osebo. Redne ubožne podpore je odobrila občinski svet 10 osebam, zvišal pa je podporo 8 prosilcem. Pri nekaterih dosedanjih prejemalnih podpor se je ugotovilo, da imajo znatne prihranke naložene v hranilnicah. Tem je bila ubožna podpora ukinjena. Sprejetih je bilo več oseb v mestno oskrbušnico, nekaterim prosilcem pa so bile priznane vzgojne podpore za njih otroke.

Regulacija mesta

Za tretji odsek je poročal g. svetnik Stabej. I. S. S. K. Maribor prosi za prepustitev igrišča nekdanjega športnega kluba »Svobode« v magdalenskem predmestju. Občinski svet je prošnji ugodil s pripombo, da se igrišče odvzame, ko se bo pričela tam graditi nova državna cesta, ki jo je ministrstvo že odobrilo. Kežerjeva ulica se bo ob ustju projektirane dravskega mostu v Melju regulirala, da se lahko tamkajšnje parcele zazidajo. Na pobudo mestnega inženirja Cernigoja se ustanovi pokopališki odsek, ki bo urejeval zunanji izgled mariborskega pokopališča. V ta odsek se izvolijo kot zastopniki mestnega sveta dr. Sušnik, dalje ravatelj bogoslovja kanonik dr. Osterc, banovinski arhivar prof. Baš, inž. Cernigoj in ravatelj pogrebnega zavoda g. Jug.

Med hišnimi posestniki v Mariboru je zopet nastal nov val ogorčenja proti drevoredom. Tako nekateri prosijo, da bi se jim posekali kostanji v Krekovi ulici. Neka tovarna prosi, da bi se posekala drevesa iz novega javorjevega drevoreda v Cankarjevi ulici. Občinski svet je vse prošnje zavrnil.

Plače mestnega uslužbenstva

Sledilo je poročilo četrtga odseka, ki ga je podal g. ravatelj Hrstelj. V smislu uredb iz leta 1935, ki je bila izdana za državne uradnike, so bile tudi mestnim uslužbencom znižane plače. Občinski svet je danes sklenil ponovno zvišanje plač ter je sklep soglasno odobril. Zvišanje se prične s 1. novembrom 1937 ter bo obremenilo mestno blagajno za 69.000 din. Kritje je v proračunu podano. Mestni uradniki so tudi prosili, da bi se jim vrnila doklada za žene, ki znaša 150 din mesečno. Občinski svet je tudi to soglasno odobril z dne 1. novembra, vendar z omejitvijo, da se doklada odobri od prietojnega finančnega ministrstva. Pogodbeni uslužbeni, dnevnjarji in delavci bodo dobili božičnico v istem znesku kot lani. Sprejet je bil nato pravilnik o finančnem poslovanju mestne občine. Doslej nima tega pravilnika nobena občina. Na podlagi § 24 zakona o mestih, ki predpisuje sestavo pravilnika, je Zveza mest izdelala osnutek ter je sestavil mariborski občinski svet po vzorcu tega načrta svoj pravilnik, ki je bil nocoj sprejet ter bo poslan v odobritev finančnemu ministru. Priprave mestne občine za mariborsko policijo bo znašal v novem proračunskem letu 524.760 din ter je za 40.000 din višji kot lani. Zvišanje je sledilo zaradi tega, ker se je povečalo število uslužbencev in novih uradnih prostorov.

Svet za novo gimnazijsko

Kakor smo že poročali, se bo gradila najbrže prihodnje leto v Mariboru nova realna gimnazija. Zidala jo bo banovina, za evet pa mora poskrbeti mestna občina. Občinski svet je nocoj sklenil, da se kupi zemljišče, ki leži na križišču Danikove in Zitne ulice za Magdalenskim parkom ter je last Terezije Reise. Nakupna cena znaša 50 din za kv. meter ter je celotni iznos 480.000 din. Obenem je občinski svet sklenil, da najame mestna občina za nakup tega sveta posojilo 500.000 din. Glede odstopitve sveta banovini pa se bodo vršila še posebna pogajanja. Mestna občina najame bivše igrišče SK Železnica, ki leži med kadetnico in Pohorsko cesto ter je last železniške uprave in bo na njem uredila otroško igrišče. Prostor meri 12.000 kv. metrov, najemina pa bo znašala 60 din na leto. Olepševalnemu društvu za magdalensko predmestje se poveri, da prostor primerno uredi. Občina kupi od posestnice Josipine Lorber 2000 kv. metrov sveta za podajanje Metelkove ulice. Lastniki hiš v Bervarski ulici prosijo, da se ulica asfaltira. Sami so pripravljani prispevati 70 din za kv. meter asfaltiranja, medtem ko bi ostanek 16.500 din morala nositi občina.

Vodovod in avtobusi

Pokrajinskemu fondu odvetniške in notarske zbornice se odobri odlog plačila prirastkarine, če bo v prihodnjem letu pričela zidati svojo projektirano hišo na Kralja Petra trgu. Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev se poviša vodarina na 2 din za kub. meter, dočim je doslej plačeval samo 1 din. Sprejme se nov pravilnik o mestnem vodovodu in izvrševanju vodovodnih instalacij v Mariboru. Reberent je obenem poudaril, da bodo potrebne pri mestnem vodovodu kmalu večje investicije, ker je obratovanje s starimi stroji, ki služijo kot rezerva, predrago in bo treba nabaviti nove rezervne stroje. Opozoril je tudi, da se drugod vodovodne napeljave izvajajo po najmodernejših načelih popolnoma pod zemljo, kar je velikega pomena. Mestna podjetja predlagajo, naj občinski svet pooblasti upravni odbor mestnih podjetij, naj naroči štiri nove avtobuse ter najame v ta namen 1 milijon din posojila pri Mestni hranilnici pod pogojem, da ga podjetje samo v petih letih amortizira. Dosedanje preizkušnje z avtobusi so dokazale, da so novi avtobusi z Diesel motorji aktivni in da podjetje lepo uspeva.

Obrtna dovoljenja

Sledilo je poročilo petega odseka, ki ga je podal podžupan Franjo Zebot. Josipu Oškaku se odobri obrt ljudske kuhinje na Slomškovem trgu, obrt gostilne se dovoli Ani Purgaj na Glavnem trgu 5, obrt avtoizvoška pa Hugonu Rateju in Francu Strahovniku. Dnevni red javne seje je bil nato izčrpan ter se je nadaljevala tajna seja.

Volitve zagrebških medicincev

V nedeljo so bile na zagrebški univerzi volitve za odbor kluba medicincev. »Hrvatski dnevniki« je o volitvah prinesel naslednje poročilo: »Postavljeni sta bili dve listi. Nosilec liste HSS, ki je dobila 104 glasov, je bil akademik Hlilrec, nosilec frankovsko-klerikalne liste, ki je dobila 144 glasov, pa akademik Perak. Torej je tudi letos na medicinski fakulteti zmagala lista akademikov, pristaev HSS.« To poročilo vderaj »Hrvatska straža« osvetljuje z druge strani. Pravi, da ni bila vložena nobena »frankovsko-klerikalna lista«, pač pa »Hrvatska nacionalistična in protikomunistična lista«. Toda nobeno katoliško akademsko društvo pri sestavljanju liste ni sodelovalo, tudi ni nobeno katoliško akademsko društvo sklenilo, da bi člani morali glasovati za katerokoli listo. V nadaljnjem pripoveduje, da so se hrvatski katoliški akademiki na medicinski fakulteti trudili za skupno hrvaško listo, ki je že imela dosti upanja za uspeh. Ob pogreškah na obeh straneh pa se je polizkus ponesrečil in postavljen je bil tri liste: lista HSS, že omenjena hrvaška nacionalistična in protikomunistična lista in še čisto marksistična lista. Pozneje pa so marksisti svojo listo opustili, in v za katoliške akademike zelo žaljivih besedah pozvali svoje pristaje, naj glasujejo za listo HSS. Tako je torej prišlo do dveh list, ki jih je »Hrvatski dnevnik« nazval, kakor smo zgoraj povedali, »Hrvatska straža« ob koncu izraža obžalovanje, da med hrvaškimi akademiki ni več tiste slege, ki je bila v dobi skupne borbe proti diktaturi v času, ko so sedanjim »protifašisti« še žvižgali na petje »Lepe naše domovine«.

Pravoslavni cerkveni časopisi

Srbski cerkveni in nabožni časopisi so po vsebini in obliki postali jako nazorne priče sedanjih razmer in stremeljenj v pravoslavni cerkvi. Zadnje mesece se v mnogih člankih, poročilih in beležkah spominjajo delovanja pokojnega patriarha. A nad vse znatno je, da so ne samo cele vrste, ampak večkrat celo cele strani pobeljene, zlasti v službenem patriaršnem »Glasniku«.

Nabožni listi »Misionar«, »Pastirski Glas« in drugi svoje spodobne verske spomine prepletajo s spomini na delo pokojnega patriarha. Najnovejša številka »Pastirskega Glasa« za versko-moralno obnovo Šumadije (15. decembra) ima v uvodnem članku »Preseva Bogorodica, reši nas«, naslednje spodbudne misli: »Preseva Bogorodica, reši nas! Reši nas ti, stih, ki so po besedah našega izmučenega patriarha izgubili pamet in poštenje. Teško je trpeti nasilje, toda kadar ga prenašamo za vero in z vero v Boga, takrat se prenaša brez težave. — Ko je začel širim naše dežele pihati mrzli veter latinščine, je najprej dosegel naše cerkvene poglavarje gori na vrhu. Oni so se od tega bladnega in za duh našega naroda smrtonosnega vetra stresli. Zato je slavni Patriarh Varnava razširil svoja krila, da zbere vse Srbe in jih obvaruje, kakor kokoši zbira piščeta, kadar prihaja nevihta. — Vsi heretiki trkajo na naše rodoljubje. Tudi heretiki se nam vsiljuje pod plaščem domoljuba. Pa zahteva se, da samo mi žrtvujemo. O Bože, na priprošnjo sv. Bogorodice reši nas, da ne izvršimo samomorja! Ali se bo v svetovnih letopisih zapisalo, da je ena nacija izvršila samomor? Ali naj izginemo z obližja zemlje? A vprašanje, dosti zagonetno, se res tako postavlja.«

Vsi verski listi so polni poročil o živahnem delovanju škofov, ki hito od mesta do mesta, od kraja do kraja, prirejajo velike cerkvene svečanosti, zbirajo množice ljudstva in ga v tem duhu spodbujajo in vzemajo.

V ministrstvu ga je zadel kap

Belgrad, 17. dec. AA. Dr. Miloje Bogdanović, profesor medicinske fakultete belgrajskega vseučilišča in šef ginekološke klinike, je pri prihodu v prosvetno ministrstvo, kjer je hotel obiskati ministra, dobil srčni napad, in ko je stopil v sprejemni salon, ga je zadel srčna kap. Poklicani zdravniki so mogli ugotoviti samo smrt. Prof. dr. Bogdanović je že dolgo bolehal za miokarditisom in srčno napako. Njegova smrt je zbudila veliko žalost med vseučiliškimi profesorji in v drugi belgrajski družbi, kjer je dr. Bogdanović slovel kot ugleden znanstvenik in zelo dober človek.

Nov židovski dom

»Revijac«, ki izhaja v Nišu, je v zadnji številki polna hvala na idealizem tamošnje židovske občine, ki je v nedeljo, 5. decembra, odprla nov židovski dom. Slovesen obred je ob tej priliki opravil židovski rabin Daniti, slavnostni govor pa je imel zdravnik Borivoj Beraha. »Revijac« pravi, da so si židje v kratkem času postavili ta veličastni dom, poleg tega še palačo, ki naj donša rente, in veliko svetilišče, vse v Davidovi ulici. Pravi, da nam to delo židov mora biti za zgled pravega nacionalnega in kulturnega dela.

V varstvo obrtnikov

pred »obrtjo« kaznilnic

Belgrad, 17. dec. m. Snoči se je pozno v noč nadaljevala razprava v skupščinskem finančnem odboru o proračunskem predlogu za pravosodno ministrstvo ter je med drugim govoril tudi poslanec dr. Koce. Med drugim je zlasti nastopal proti obrtnim delavnicam kazenskih zavodov, ki povzročajo obutno konkurenco legalnemu obrtnemu stanu. Na podlagi statističnih podatkov je pokazal, kako kazenski obrtni zavodi razširjajo svojo obrt, kar je vse v škodo davkoplačujočemu obrtništvu. Apelira na pravosodnega ministra, da kazenskim zavodom prepreči izvrševanje del, ki spadajo v obrtniško stroko. Naj se zaposlitev kaznjencev uredi tako, da ne bo v škodo obrtništvu. Pravosodnega ministra naproša, naj v tem pogledu takoj izvede anketo in upošteva predloge gospodarske zbornice za zaščito obrtništvu.

Končno ostro zavrača izvajanja dr. Krafta glede postopanja bana dravske banovine dr. Načelna v pogledu prenosa nepremičnin in pravi, da je tozadevno delovanje gospoda bana popolnoma pravilno. Omenja mnogo ostrejših ukrepov avstrijskih oblasti proti slovenskim manjšinam. Nato je bil proračun za pravosodno ministrstvo sprejet tudi v poedinostih. Prihodnja seja finančnega odbora bo v torek ob pol 10 dopoldne. Na dnevnem redu je proračun za prosvetno ministrstvo.

Belgrad, 17. dec. m. V prostorih Oficirskega doma je proslavilo letos svojo prvo Slavo Zdrženje nosilec Karadjordjeve zvezde. Slavi je prisostvoval tudi kraljevi odposlanec, vojni minister arm. general Marič, ki je imel ob tej priliki tudi priložnostni govor. V svojem govoru je voljni minister izjavil med drugim, da je vlada predložila v ratifikacijo zakon o olajšavah nosilec našega najvišjega vojaškega odlikovanja in izrekla vitevom Karadjordjeve zvezde popolno priznanje. S tem zakonom so nosilci Karadjordjeve zvezde postavljeni na čelo vsem onim, ki so s svojim delom imeli zasluge za domovino.

KINO UNION Telefon 22-21. Danes ob 16 in 19.15 sadnjikrat

Dobrotnik človeštva - Louis Pasteur

Zal Vam bo, če ne boste izkoristili te zadnje prilike, da si ogledate to edinstveno filmsko delo!

Ob 21.15 premiera **BEN-HUR** ki bo tokrat prvič predvajan kot svočni film!

S španskega bojišča

Francova vojska hoče prerezati zvezo med Valencijo in Barcelono

Salamanca, 17. decembra. AA. (Stefani) Po uradnem poročilu štaba vrhovnega poveljnika nacionalističnih čet je evražnik včeraj izvršil več napadov na nacionalistične postojanke pri Teruelu, da reši več svojih oddelkov, ki so jih obkolili nacionalisti. Srečno vreme je operacije oteževalo, kljub temu se je po nacionalistom posrečilo sovražnika zavrniti in ga ponoči pregnati iz nekaterih jarkov.

Ofezivi vladnih čet na teruelškem bojišču je namen potisniti nacionaliste nazaj in presekati klin, ki sega v ozeleje barcelonske vlade. Boji trajajo še zmerom, toda vladne čete so spričo nacionalističnih protinapadov precej odnehale. Obup

ni poskus vladnih čet pa kljub temu ne zmanjšuje nevarnosti, ki jim grozi, če bodo nacionalisti mogli podaljšati in razširiti svoj klin vse do morja in tako pretrgati zvezo med obema vladnima ozemljema.

Francoska trgovska ladja »Sydney« je davi ob 6.28 sporočila brezvično, da jo je napadla neka španska vojna ladja. »Sydney« je zaprosil za pomoč britanske torpedovce.

Današnji »Times« prinaša poročilo, da je med četami republikanske španije na aragonskem bojišču nastal tifus. Zaradi pomanjkljive obleke in živeža so se razširile tudi druge nalezljive bolezni, posebno kožne in krvne.

Proti revmatizmu, protinu, išijasu in prehladu, glavobolu pomagajo

Togal-tablete

preizkušene v tu- in inozemstvu. Dobivajo se v vseh lekarnah. Registr. S. br. 1347-34. L. 1936. Dr. Stevanović & Pyk, Beograd.

Drobne domače in tuje

Veliko notranje posojilo v Nemci i

Berlin, 17. decembra. AA. (Stefani) V nemških finančnih krogih računajo, da bo nemška vlada danes razpisala novo notranje posojilo v višini 1 milijarde mark za konsolidiranje prejšnjih dolgoročnih kreditov in kreditov. To bo eno izmed največjih nemških notranjih posojil zadnjih pet let.

Hude poplave v Italiji

Rim, 17. decembra. AA. (Havas.) Reka Tibera stalno narašča. V Rimu je bilo stanje vode danes za 10 cm višje kakor ponoči. Novi rimski okraj Portuense, blizu bazilike sv. Pavla, je poplavljen z vodo, ki je podrla varnostni zid. Pionirski oddelki pomagajo prestolniškim gasilcem pri reševanju ljudi in njihovih imetja v ogroženih okrajih Rima in v rimski okolici. Vojaštvo pomaga prebivalstvu na Rimskem polju, ki je takisto ogroženo. Številni ljudi, ki so brez strehe, cenijo na več tisoč. Koliko človeških žrtev je terjala povodenj, še ni znano.

V duševni zmedenosti si je prerezala vrat

Celje, 17. decembra. Danes popoldne se je razširila po mestu novica, da si je končala življenje v duševni zmedenosti 57 letna posestnica in gostilničarka na Teharjih pri Celju, Marija Tlaker, Dimnikar, ki je slučajno prišel v hišo, da bi očistil dimnik, je našel gostilničarko s precezanim vratom. Pokoj-

Belgrajske vesti

Belgrad, 17. dec. m. V Belgrad je dopotoval celjski župan Alojzij Mihelič ter je v zadevi celjske mestne občine posredoval na merodajnih mestih. Sprejet je bil tudi pri notranjem ministru dr. Korošcu.

Notranji minister je danes dopoldne sprejel v svojem kabinetu predstavnike centralne uprave Jugoslovanskega novinarskega združenja, ki so mu ob tej priliki razložili razne stanovske zadeve.

Belgrad, 17. dec. m. Te dni bo v Belgradu izvršena smrtna obsodba nad Borivojem Rističem zaradi dvojnega umora, ki ga je izvršil v Grocki.

Hude povodnji v Slavoniji

Slavonski Brod, 17. dec. m. V okolici Slav. Broda je zaradi stalnega naraščanja Sava porušila nasipe in poplavlila 40 vasi. O velikih poplavlach poročajo tudi iz drugih krajev države.

Slavljenci kovinarskega dela

80 slovenskih kovinarjev dela 40 do 60 let nepretrgoma pri enem podjetju

Jesenice, 16. decembra.

Snoči je bila v tovarniški kazini prísrečna slovesnost, ki jo je priredila KID v počastitev kovinarjev, ki so v letošnjem letu dosegli 40 let nepretrganega službovanja pri železarni. K lanskoletnemu zboru jubilarov se je pridružio letos še 20 kovinarskih tovarišev, tako da šteje zbor jubilarov KID že 80 tovarišev. Vsak izmed njih je delal pri KID nad 40 let; g. Rozman iz Bohinja pa obhaja že 58-letnico sodelovanja pri železarski industriji. Tako visokih jubilarov nima domala nobena tovarnica v Evropi in se morejo z jeseniško železarsko tradicijo v tem pogledu tudi največje železarske tovarnice na svetu komaj primerjati. Jubilar g. Svetina Anton je omenil na sinočnji slavnosti, da dela njegov rod pri železarstvu gotovo nad 200 let, če ne več. On, oče, stari oče, ded, praded itd. — vsi so bili zaposleni v železarskih obratih pod Golico in Begunjsico. Koliko je še takih!

Ob 8 zvečer so se jubilanti, s katerimi so prišli tudi njihove žene, zbrali v tovarniški kazini, ki je bila okrašena z zelenjem in z zastavami. Ko je prišel mednje generalni ravatelj, ki skoraj vsakega osebno pozna, saj biva med njimi že dolgo vrsto let in bo že sam skoraj jubilar, so ga jubilanti prísrečno pozdravili. Generalni ravatelj g. C. Noot je segel vsakemu v roko in jim čestital k lepemu jubileju. Ob navzočnosti vseh obratovodij in članov ravnateljstva je pozdravil jubilate še inspekcije dela inž. Petrovič z lepim nagovorom. Tam pred 40 leti so prišli na delo. Dolga doba je to in polna lepih, a tudi trdih dni. Jubilanti so pričali uspehov, težkih dni in nove rasti KID. Prav v letih, ko so prišli k železarni na delo, so se pričeli opuščati etari plavži in danes po 40 letih nas zopet ovet-

ljuje sij novega modernega plavža. Kovinarji najstarejše naše generacije naj bodo po svojih vsestranskih izkuštvih učitelji svojih sinov in vnukov. Inž. Petrovič se je potem spomnil tistih tovarišev, ki so z jubilanti skupaj prišli na delo leta 1897, pa so nas zapustili in šli v večnost pred to slavnostjo. Kovinarji so vetal v počastitev spomina na umrle tovariše in marsikdo se je spomnil svojega brata, tovariša in znanca.

Zatem je sledila razdelitev diplom. Vsak jubilar je dobil lepo diplomu v simbolu železarskega dela; posebej od generalnega direktorja pa kot častno priznanje od KID še vsak po 1000 dinarjev. Po razdelitvi diplom in nagrad je sledilo skupno slikanje, nato pa skupna večerja. Generalni ravatelj je ostal z jubilanti čez polnoč, prav tako obratovodje, člani ravnateljstva in nekateri uradniki, ki so posedli med jubilate in obujali spomine na delo in življenje 40 let. V imenu generalnega ravnatelja in v imenu vseh prisotnih uradniških sodelavcev je jubilate pozdravil še dr. M. Obersnel, generalni tajnik KID, v zelo lepem nagovoru. V imenu jubilarov se je za počastitev zahvalil gosp. Tratnik Jože, jubilar iz žične valjarne, ki je omenjal prilike, ki so bile takrat, ko so prišli k podjetju in se veselili novega plavža, ki bo zagotavljal bodočnost sinovom, vnukom in potomcem. Zahvalil se je ravnateljstvu in upravnemu svetu KID za lepo počastitev.

Jubilanti, ki so prišli prvič na delo leta 1897 so: Bizjak Janez, Gasperin Janez, Legat Jože, Perkinik Jože, Piber Nande, Gabrijel Šimen, Mohorič Janez, Hlebanja Franc, Justin Anton, Pogačnik Alojzij, Trautnik Jože, Svetina Anton, Vilman Franc, Razinger Ignacij, Tušar Franc, Vilman Janez in Klinar Lenart.

Za'osten rekord v ljubljanski bolnišnici

Do včeraj 30.000 bolnikov

Ljubljana, 17. decembra.

Ljubljanska bolnišnica je danes dosegla žalosten rekord. Število bolnikov je namreč že dopoldne doseglo 30.000, popoldne pa jih je sprejela še kakšnih 50. V tem številu pa so samo sprejeti bolniki, niso pa upoštevani taki bolniki, ki so bili med letom odklonjeni. Teh bo pa tudi okoli 5000; v normalnih razmerah in če bi bil prostor v bolnišnici, bi bili seveda vsi bolniki sprejeti. Povprečno je sprejetih v ljubljansko bolnišnico kakih 500 bolnikov na teden, kar pomenja, da jih bo do konca leta sprejetih več kakor 31.000. Lani je bilo sprejetih nekaj malega nad 28.000 bolnikov, to se pravi, da jih bo letos sprejetih nad 3000 več.

V bolnišnici vlada neznozna mizerija, gneča in pomanjkanje vsega potrebnega. Uprava bolnišnice se trudi na vse načine, žal mora pa v največ primerih še predčasno pošiljati bolnike v domačo oskrbo. V bolnišnici ni na razpolago niti dovolj zdravniškega instrumentarija, niti drugih sredstev, ki naj pomorejo k ugodnosti in k okrevanju bol-

nikov. Premalo je celo postelj in skoraj stalno morata na marsikateri postelji ležati po dva, da celo trije bolniki.

Včasih so se ljudje bali bolnišnice ter so prihajali vanjo le tisti, ki so bili tako in tako na smrtni postelji. Dandanes ima naše ljudstvo zaupanje v zdravnik in tudi v bolnišnico. Od tod je v glavnem velik naval podeželskega ljudstva v ljubljansko bolnišnico. Ljudje, zlasti na štajerskem, kjer je več krajevnih bolnišnic kakor na bivšem Kranjskem, se tudi na nek čuden način izogibljajo domačim bolnišnicam ter mislijo, da je v Ljubljani vse najboljše. Isto velja tudi za Dolenjce. Splošni bolniški mizeriji ne pomagajo niti razni sanatoriji v Ljubljani, ker naval bolnikov stalno raste. Najbolj prenapolnjeni so v ljubljanski bolnišnici kirurški, interni in živčni oddelki.

Ta mizerija ljubljanske bolnišnice nujno sili k skorajšnjim korakom na zgradnjo bodisi nove večje bolnišnice, bodisi k razširitvi in zboljšanju dosežanih. Povečati je treba tudi staž plačanih zdravnikov v ljubljanski bolnišnici.

šene klevete o g. Tumpeju kot resnične, se je po tem na podlagi raznih po zastopniku g. Tumpeja na pričlo stavljenih vprašanj, na katere je Likavec odgovarjal v skrajni zadregi in opletajoč se, izkazalo, da je njegova izpovedba neresnična.

Ni resnica, da bi bil sodnik pri razpravi izjavil, da taki ljudje, ki imajo toliko maela na glavi, ne smejo na solnce ter se vsiljevati narodu za voditelje. Temveč je resnica, da je sodnik nasvetoval strankam poravnavo, ker da zadeva z ozirom na že 3 leta trajajoče postopanje zoper obtožence danes ni več aktualna in ker se bi sodni postopek vlekel še dolgo časa in ker ni lepo, da se železniški uslužbenci med seboj kregajo. Pismeno preklonio izjavo, katero je g. Tumpej v svrhu poravnave zahteval, sta zastopnika obtožencev dr. Reisman in dr. Ravnik odklonila z izjavo, da obtoženci niso ničesar žaljivega in slabega o g. Tumpeju trdili. Sodnik je nasvetoval poravnavo v tem smislu, da se obe stranki od razprave odstranita ter nasvetoval, da je, ker gre za službene tovariše, primerno, da nosi vsaka stran sama svoje stroške. Ko sta g. Tumpej in njegov zastopnik odklonila tako poravnavo, češ, da bi potem časopisi pisali, da so mu bile klevete dokazane, je sodnik javno v razpravni dvorani vpričo vsega občinstva izjavil, da o tem ni govora, da ima nasprotno g. Tumpej s tem, da niso obtoženci sami ogromne stroške kaz. postopka in svojih prič, dokaz v rokah, da mu obtoženci resničnosti svojih klevet niso mogli dokazati ter da razen tega on sam izrecno garantira, da se o celi zadevi sploh ne bo pisalo v časopisih. Izrečno je pri tem sodnik še opozoril obtožence, naj si ja ne domišljujejo, da so g. Tumpeju resničnost klevet dokazali, da nasprotno o kakem posrečenem dokazu ne more biti sploh govora, da bo vsakega obsojil, ki bi kaj takega trdil. Na podlagi teh zagotovil sodnika, je g. Tumpej, katerega je sodnik samega poklical iz razpravne dvorane k sebi, pristal na poravnavo, v tem smislu, da so se obe stranki odstranile od razprave.

Pismo od 6. februarja 1937, v katerem je g. Tumpej sporočil branilcu obt. Gruzna pogoje za sklenitev poravnave, je objavljeno, dasiravno sta se oba branilca obtožencev sodniku izrecno na razpravi zavezala, da ne bodela dela nikomur nikakih informacij o celotni kazenski zadevi sploh, da ne bi prišlo do netočnih poročil v časopisih.

Ni resnica, da bi bil pok. Lovro Kandus, priča »čigar smrti se ima g. Tumpej zahvaliti, da ne bi bil izid še poraznejše, temveč je bil nasprotno tudi Kandus obtožen z ostalimi, med kaz. postopkom pa umrl.

Do »ostrih besed« med sodnikom in zastopnikom g. Tumpeja pa je prišlo radi tega, ker sodnik zastopniku po končanem zaslišanju zgoraj navedenega Likaveca, na ostale priče obtožencev že vnaprej ni več dovolil staviti sploh nobena vprašanja, dasiravno ni vedel niti vsebine teh vprašanj, niti se slihal iz zastopnikovih ust, kaj da sploh misli vprašati, enako odklonil njegove dokazne predloge, ne da bi bil vedel sploh za njih vsebino, oziroma jih zastopnik mogel vobče navesti.

Ni resnica končno, da bi celokupna javnost bila mnenja, da se g. Tumpej ne sme več pojaviti na politični pozornici, temveč je resnica, da imajo tako mnenje le njegovi politični nasprotniki.

Z odličnim spoštovanjem
dr. Fran Piehler.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Občinske volitve v Ljutomeru

Jutri se bo javno pokazalo, kdo je prijatelj priljubljenega kandidata JRZ liste g. Franca Slaviča in kdo spada med izkorenjenjene pristase takozvane napredne liste. Mi gremo v boj z ramo ob rami, da še to zadnjo trdnjavo vržemo, ki je leta in leta ponosno in bohotno stezala svoje krepilje nad našimi kmeti in delavci in ki je kot moloh odirala kmeta in delavca ter sejala in bruhala iz svoje sredine najpodejši strasti JNS-arske politike. Kmet, uradnik in delavec, vsi so bili najnižji sužnji, brez vsakih pravic in svobode. Se nas veže spomin na njihovo početje izza lanskih občinskih volitev, omadeževali so na najerarmotnejši način naše moze po sramotnih letakih, toda ravno ta teden je prišlo zadoščenje za njihovo nezakonito delo. Tajnik N. F. poslanca Lukaciča in JNS stranke ter njegov pomočnik sta bila obsojena zaradi razširjanja teh letakov. Radovedni smo, če so ti sami krivi, ali jih je k temu nagovarjala sama JNS, ali tisti, ki so imeli pri njih največ vpliva na te, ki so postali žrtve nasilstva. Zadovoljni so, da so se sami oprali, za čast jim pa ni nič, ker delajo vse krivično. Božji mlini meljejo počasi, pa drobno. Na svojih vabilih govore o sigurni zmagi in o večini, toda mi smo prepričani, da bodo zmagali in sicer zmagali bodo v tem, da bodo padli. Kader Lukacičev se manjša iz leta v leto. Padel je njegov pobornik Petrovar, padel je bivši okoliški nastavljeni župan Bobnar, padel je Veržej, padel bo in pasti mora še ta edina točka Murskega polja in Ljutomerskih gor — Ljutomer — iz rok izkoreninjevcv.

Ker dobiva vsak trgovec, gostilničar in obrtnik največ možnosti za eksistenco od zunanjih ljudi, zato je dolžnost vsakega od teh, da se tega tudi zaveda in voli listo večine.

Na dan prihajajo zelo zamotane zagometke uprave mestnega električnega podjetja. Spomin se hranimo na proslavo 20-letnice majniške deklaracije. S svojim delom so ovirali spreved, ki je šel v Katoliški dom.

Volivci, ne nasedajte pregovarjanju in lažem JNS-arske politike. Zadnjo nedeljo smo videli, kako so padle njih vrste po raznih krajih Slovenije, tako mora zginiti iz sedanjosti tudi to preperelo gnezdo in na njeno mesto mora že biti postavljeno vodstvo mož, ki bodo izvoljeni jutri na listo gospoda Franca Slaviča.

Gamsom na Gorenjskem grozi smrt

V Medjem dolu nad Koroško Belo so ustrelili prvega garjevega gamsa

Jesenice, 17. decembra.

Leta 1934 smo čitali, da je zahtevala garjavica med gamsi v revirju Hölental-Nasswald na Nižjem Avstrijskem v kratkem času 248 zrtv. Avstrija je morala najodločneje poseči vmes, da je zavarovala širjenje te kuge med gamsi. Postreli so vso mladež, vse padle komade sežgali, odstranili so vse solince, da celo izstrebili so to divjad iz do 10 km širokih pasov, da bi obvarovali širjenje bolezni v druge pasove. Nastavili so posebne lovške postaje in love, ki imajo nalogo opazovati in uničevati okuženo divjad. Ponekod so celo turistom prepovedovali uporabljati poti, o katerih je bilo znano, da so po njih hodili okuženi gamsi. Vsi ti odločni ukrepi so pomagali, da se je širjenje garjevice nekoliko zaustavilo, povsem pa, kakor kaže naš primer, le ni bilo ustavljen. Bo-lezen je prišla tudi v Ziljske alpe in dne 13. dec. t. l. je lovski čuvaj pri KID g. Polajner ustrelil prvega gamsa v Karavankah, ki je bil že močno garjav. Okuženega gamsa je opazil v Pričnihi pe-čeh pod Medjim dolom, ki leži v osrčju Karavank v zakupnem lovišču občine Koroška Bela. Kako

huda je ta bolezen, kaže prav ta primer. Gams, 4 letni kozel z lepo razvijajočimi se rogli, je tehtal očičen le 13 kg (drugače najmanj do 30 kg). Koža je bila vse posejana z garjami in dlaka je izpadla v Sopi. Upravitelj posestev in lova KID g. K. Lukman je dal ta primer slikati in alarmiral tako tudi okrajno načelstvo v Radovljici in okrajnega veterinarja g. Kapusa, ki je še isti dan ugotovil, da gre res za garjavo. Stopil bo takoj v stike s sosednimi avstrijskimi oblastmi in za-prosil za navodila za pobijanje te bolezni po njihovem načinu.

Bati se je namreč, da to ni edini primer v naših gorah in da je garjavo podleglo že več živali. Če bi se bolezen dalje širila, je nevarnost, da se okuži vsa naša najlepša alpaka divjad. Nevarnost preti tudi kmetovalcem, ki pasejo drobnico po gorah, ker se lahko naleze te bolezni.

Kjerkoli bi opazili kaka primer garjave gamsov, naj to takoj sporočijo Lovskemu društvu in najbližjemu veterinarskemu referentu. Dokler bolezen ni preveč razširjena, so ukrepi zavarovanja lažji.

Portret mariborskega nacionalnega tribuna

Prejeli smo:

Ni resnica, da bi bil vse obtožence zastopal le odvetnik dr. Ravnik, temveč je resnica, da je nekatere obtožence zastopal tudi odvetnik dr. Reisman.

V svojem zagovoru na razpravi so obtoženci tajili, da bi bili kdaj raznašali inkriminirane klevete, ki se nanašajo na čas, ko je bil g. Tumpej v svetovni vojni kot 17 letni deček avstrijski vojak. V podrejeni vrsti, v kolikor pa jim je g. Tumpej potom zaslišanih prič dokazal, da so te klevete res raznašali, so pa poskušali doka-zati resnico.

Ni resnica, da bi bile pri razpravi zaslišane priče v celoti potrdile resničnost teh klevet, temveč je resnica ta: obtoženci so navedli nekaj prič, ki so res potrdile klevete kot resnične. Toda po kazenskih listih in velikem številu prič se je izkazalo v kazenskem postopku in na razpravi, da so ti ljudje, ki so g. Tumpeja obremenili, večinoma brezposelni, že večkrat kriminalno kaznovani, da so jih obtoženci med kazenskim postopkom poiskali, najeli, nekaterim obljubljali službo pri železnici, nekaterim dajali obroke, denar in druge nagrade. Dokazalo se je na razpravi tudi, da so obtoženci te ljudi tudi najeli, da iščejo priče zoper Tumpeja, da so obtoženci celo določili sestanek teh prič ter šli na ta sestanek. Navedene, po obtožencih najete priče so sicer res izpovedale, da bi bil g. Tumpej kot avstrijski vojak risal na vagone sramotilne napise za Srbijo, govoril vedno le nemško itd. Toda gosp. Tumpej je po svojem takratnem komandirju svoje čete, uglednem trgovcu v Mariboru in mestnem občinskem odborniku g. Heričku, po obeh narednikih svoje čete, takratnih zapisnikih vodnika-narednika ter po ogromnem številu takratnih svojih tovarišev v četi, kot pričah, dokazal, da je bil tudi takrat zaveden Slovenec, vedno kot tak nastopal, da niti ni znal nemščine, razen najpotrebnejših vojaških komand. Navedene priče, med njimi šolski upravitelj Jare in orožniški komandir gosp. Planinc, so izključili možnost, da bi g. Tumpej česa takega zagrešil, kar so o njem obtoženci trdili. Nadalje je po ogromnem številu uglednih vaščanov iz svoje vasi dokazal, da so bili tako on kakor njegovi starši, vedno splošno znana zavedna slovenska rodina, ki niti ni znala nemščine. Navedene priče so izključile, da bi bil gosp. Tumpej kdaj snel slovensko zastavo. Nasprotno je g. Tumpej s pričami in svojo vojaško knjižico dokazal, da je vstopil takoj ob prevratu v slovensko narodno vojsko in se udeležil bojev v Gornji Radgoni, česa o vseh obtožencih ni moglo trditi. Priče obtožencev so izpovedale, da so deloma celo v isti četi služili z g. Tumpejem v Mariboru ter da je g. Tumpej risal in postal v smislu klevet kot leta 1915 v Mariboru. Po velikem številu prič, s katerimi je g. Tumpej služil v isti četi, po obeh narednikih in zapisnikih narednika-vodnika pa je potrjeno, da Tumpejeva četa v letu 1915 sploh ni bila v Mariboru in da priče obtožencev sploh niso bile s Tumpejem v četi, temveč nasprotno deloma celo v drugih krajih, formacijah in zgradbah.

Ko je bil kot prvi zaslišan glavna »obremenilna« priča obtožencev, brezposelni in že večkrat kriminalno predkaznovani Likavec, ki je, kot se je dokazalo po pričah, dobil od obtožencev črno suk-
njo, in je ta v svoji izpovedbi v celoti potrdil izne-

30 let župnikovanja

Soteska, 17. decembra.

Naš gospod župnik Alojzij Volc je praznoval 30-letnico župnikovanja med nami. Katoliške organizacije so mu ob tej priliki priredile v društvenem domu skromno proslavo, da se mu vsaj nekoliko oddolžijo za vse nesebično in požrtvovalno delovanje, ki ga je jubilar opravljal na polju verskega, kulturnega in gospodarskega življenja. — Kako lepo in ganljivo je bilo, ko mu je mali Peterček s srčkanimi besedami izročil šopek rdečih nagelnov. Pevski zbor mu je zapel par pozdravnih pesmic, nato so mu pa zastopniki posameznih organizacij v preprosti a iskrenih besedah čestitali in se mu zahvaljevali za vse delo, naklonjenost in pomoč ter mu klicali, naj ga Bog ohrani zdravega, veselega še mnogo, mnogo let.

Minister dr. Krek v Mariboru

Maribor, 17. decembra.

Od otvoritve nove železnice Koprivnica-Va-raždin se je g. minister dr. Miha Krek odpeljal v Ormož, kjer je obiskal vinsko razstavo vinarškega društva v Ormožu, na kar je odpotoval v Ljutomer, kjer je imel sestanek z zaupniki JRZ v Ljutomer-skem okraju. Nato se je odpeljal v Gornjo Radgono, potem pa v Maribor. Povsod se je sestajal s svojimi političnimi prijatelji.

KINO SLOGA
Telefon 27-30

Danes premiera vesele in zabavne filmske komedije

„AMIGO“
Lawrence Tibbett

Najboljši bariton sveta poje v tem filmu divne šlagerje in operne arije
Prekрасne pesmi, temperamentna glasba in slajna komika so odlike tega filma. Kot dodatek kulturno poučni film: Zemlja a Džingis kana. Najnovejši film! Najboljši film! Prinaša posest mini-strskega predsednika dr. Sojadinovića v Rimu in pogreb hrvaškega vladike dr. Bauerja v Zagrebu. - Rezervirajte si vstopnice v predprodaji! - Predstave ob 16., 19.15., 21.15. uri, v nedeljo ob 10.30., 16., 17., 19., in 21. uri.

Automobil povozil žrebca

V sredo, 15. decembra, je bilo v Gornji Radgoni premovanje žrebcev. Na to premovanje je bilo prignanih precej žrebcev iz okolice. Ko se je po končanem premovanju vračal posestnik Koler Franc iz Spodnje Štavnice s svojim 18 mesecev starim žrebcom, se je v Podgradu zgodil hud karambol. Proti Gornji Radgoni se je vračal iz Maribora tovorni avto, lasti tvrdke Benko iz Murske Sobote, ki je vozil s precejšnjo brzino. Posestniku Kolerju se je v hipu, ko je avto vozil mimo njega, splašil mladi žrebec ter skočil proti avtomobilu. Vozilo je žrebec ob udarcu zlomilo nogo ter so ga morali ubiti. Posestnik Koler trpi nad 8000 din škodo.

Zaradi odpiranja tujih pisem obsojena

Pred mariborskim okrožnim sodiščem je bila te dni zanimiva razprav pri 30-letni pogodbeni poštarici Slavi Kociper iz Ivanjkevec pri Ormožu, ker je odpirala pošti izročena pisma ter je potem vsebino teh pisem raznim osebam pripovedovala. Poštni urad v Ivanjkevcih je v hiši znanega tam-njega pristasa in bivšega JNS poslanca g. Petrovarja Lovra. Obtožba proti poštarici pa se naslednje glase:

Dne 8. in 29. junija je prešla orožniška po-staja v Ivanjkevcih dve pismi zaupne vsebine od okraj. glavarstva v Ptuj. Poveljnik postaje je takoj opazil, da sta bili pismi odprti in potem zopet zalepljeni. Na pismih se je videl debel sloj lepila, ki je deloma zamazal zunanji, deloma notranji rob ovitka. Obe pismi, ki sta bili poslani orožnikom, sta se tikali neke disciplinske zadeve občinskih uslužbencev Avgusta Hrčiča in Ivana Kocipra, ki je mož osumljene poštarice. Ko je šel orožniški poveljnik na občinski urad v Svetinje, mu je Hrčič Avgust že od daleč klical: »Ze vem, zakaj prihajate.« Hrčič je vedel za vso vsebino pisma, kar je edino mogel zvedeti na ta način, da je bilo pismo na pošti odprto ter mu je navedeno vsebino sporočila Kociprova. Prav tako je opazil tudi Lah Ludvik iz Ivanjkevec, da je nekdo pismo, ki ga je prejel 5. julija od Franca Seršena v Ljuto-meru, odprl in ponovno zalepil. Isto je opazil tudi že na pismih, ki jih je prejel leta 1936 od Zitter Ane in Lesjaka Ivana. Dne 16. novembra 1935 je pisal ban dravske banovine dr. Natlačen dekanu na Svetinjah Francu Bratušku pismo, da bo na poti v Prekmurje dne 19. novembra pri njem pre-nočil. Ban je pri prihodu vprašal dekana, kdaj je

pismo prejel. Ko je zvedel, da šele 18. novembra, se je to zdelo banovemu tajniku dr. Jožetu Kova-čiču sumljivo, pregledal je pismo in takoj ugotovil, da so v Ivanjkevcih vedeli, da bo ban prisel in na Svetinjah prenočeval, da je bilo pismo zaupne vsebine.

Obtožena poštarica je pri razpravi zanikala vsako krivdo, bila pa je kljub temu obsojena za-radi odpiranja pisem na 6 mesecev zapora, po-gojno na 3 leta. Oproščena je bila zaradi ob-tožbe, da je vsebino teh pisem sporočila drugim osebam. Razpravo je vodil vs. Lenart, obtožbo pa je zastopal državni pravdnik dr. Zorjan, ki je prijavil proti oprostitemu delu sodbe priziv.

BANCNO KOM. ZAVOD, Maribor

Aleksandrova 40

kupi takoj in plača najbolje

● hranilne knjižice

bank in hranilnic

● vrednostne papirje:

3% obveznice, bone, srečke, deince itd.

● valute vseh držav.

Prodaja srečk drž. razr. loterije

Mozirje

Za nove spojeno občino Mozirje bodo ob-činske volitve v nedeljo 19. decembra t. l. JRZ je po vseh krajih občine imela zaupne sestanke, na teh sestankih so navzoči izbrali najbolj spo-sobne moze za kandidate. Vsi izbrani moze pa so potem na skupnem sestanku soglasno izvo-lili za županskega kandidata sedanjega župana g. Josipa Jošta ter postavili celotno kandidatno listo, na kateri so zastopniki vseh naših krajev in stanov, ki bodo uspešno delovali za blaginjo občine. Naši nasprotniki, katerih je v mozirski občini vsak dan manj, niso mogli postaviti liste, pač pa edaj propagirajo abstinenco.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 1. decembra: Kvatre, Gracijan, škof; Teotim.
Nedelja, 19. decembra: (Četrta adventna nedelja) Urban V., papež; Favsta, vdova.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal gospod Alojzij Oeko, nadpreboudnik drž. železnice v pokopju. Pokopali ga bodo danes ob 4 popoldne.

† V Slov. Konjicah je po kratki bolezni umrl gosp. Mihael Fink, tajnik Združenja trgovcev v Slov. Konjicah. Pogreb bo danes ob 3 popoldne.

† V Lescach je v četrtek zvečer umrl posestnik g. Jože Walland, po domače Pogačar. Pogreb blagopokojnika bo v Lescach v nedeljo ob 15. Naj jim sveti večna luč! Žalnočim naše iskreno sožalje!

Obiščite še danes našo stalno božično razstavo

Domači porcelan: Čajni servisi od 60 Din dalje, jedilni servisi od 280 Din naprej. Posamezni kosi: krožniki, skledice, skodelice itd. po najnižjih cenah.
Tuj porcelan: najrazličnejši pestri dekori, kombinacije iz stekla in porcelana. Servisi, okraeni v porcelanu ali jedkanem slatu itd.

F. KOLMANN LJUBLJANA Mestni trg

Osebnosti

— Iz duhovniške službe: Za dekana dekanije Vrhnik in za škofijskega duhovnega svetnika je bil imenovan g. Jazep Burnik, župnik na Vrhniku. Župnika Leskovec je bila podeljena g. Jožetu Kapusu, kaplanu v Dolih pri Litiji. Imenovan so bili za župne upravitelje: Martin Radoš, župni upravitelj v Starem trgu ob Kolpi, za Nemško Loko in Spodnji log (ekskurendo), Ivan Sladič, župni upravitelj pri D.M. v Polju, za Mokronog, Jožef Klementič, kaplan na Vačah, za Lese, Anton Stanovnik, kaplan v Vodicah, za Zg. Tuhin, za ekskurendo upravitelje so bili imenovani: Franc Markez, župnik v Zagorju, za Sv. Planino, Alojzij Zupanc, župni upravitelj v Smihelu pri Žužemberku, za Zagradec, in Anton Gole, ekspozit, ekspozit na Grosupljem, za St. Jurij pri Grosupljem.
— Premeščeni so bili: Ivan Knaflj, župni upravitelj v Lescach, za kaplana v Crn. smeli, dalje kot kaplana: Srečko Huth iz Crnomlja k D. M. v Polju in Ivan Dolšina iz Moravč v Vodicah. — Konkurni izpit so opravili: Viljem Cunder, župni upravitelj v Sorci, Franc Novak, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani in Ludovik Zajec, kaplan v Sv. Križu pri Litiji.

Zdravje je darilo

»Biomalz za darilo — se pravi: zdravje za darilo!« je pisala zvesta prijateljica Biomalz. In ima prav. Z Biomalzom obdarujemo bolnika ali rekonvalescenta dragoceneje kakor z drugimi darili.

BIOMALZ

— Ustanovni občni zbor Kluba železničarjev JRZ v Ljubljani bo v nedeljo, dne 19. t. m. v belih dvorani hotela Uniona ob pol 10 popoldne. Občnega zbora se udeležijo tudi g. minister dr. Krek. Člani in prijatelji kluba vladno vabljeni.

Večjo množino ostankov lodna po znižanih cenah nudi Teokarović, Gradišče št. 4

— Prosvetna društva, fantovski odseki in dekliski krožki, ki so prejeli nekaj izvodov društvenih koledarčkov za leto 1938, pa jih ne morejo razpečati, naproša Prosветna zveza, da jih takoj pošljejo Zvezini pisarni, ker je zaloga popolnoma pošla, pa prihajajo naročila od drugod isto velja za božične razglednice, ki so popolnoma pošle in ne moremo postreči novim naročnikom.

KRASNA DARILA

za božič — zapeljivce, prstane, uhane, ure ter vsakovrstni moderni nakit.
V veliki izbiri in po nizkih cenah!
Vam nudi tvrdka

O. KIFFMANN, Ljubljana, Mestni trg 8.

— Književni božični dar za naše izseljence in emigrante zbira Prosветna zveza v Ljubljani. Vljudo prosimo čitatelje »Slovenec«, da odstopijo vsaj eno knjigo, revijo za naše izseljence, kateri tako hrepene po domači slovenski knjigi, ki je zlasti v tujini še vedno najboljši prijatelj. Tudi iz raznih bolnišnic v inozemstvu doliva Prosветna zveza prošnje za čtivo, namenjeno našim bolnikom v Franciji, Belgiji, Holandiji in v južnih krajih naše države. Spomnimo se sedaj za božič tistih, ki tako pogrešajo domačega slovenskega čtiva.

— Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcije črev.

Bez po min. 500 pol. to nar. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 25

— Banovinska trošarina na vino in žganje. Pod tem naslovom smo objavili v včeršnjem Slovenecu na drugi strani stavek, ki se pravilno glasi: Vsi pridelovalci vina in žganja, brez ozira na to, ali pridelujejo vino in žganje iz lastnih sredstev

ali iz nabavljenih surovin, ako so ob enem trgovci z alkoholnimi pijačami na veliko ali na drobno, morajo dostaviti oddelku finančne kontrole v roku 24 ur točno kontrolo pridelanega vina ali žganja.
— Cenen božični izlet na Koroško. Za samo 625 dinarjev priredi Putnik božični izlet na znameniti amušarski teren Kanzelhöhe na Koroškem. V tej ceni je upoštevana vožnja na železnici od Belgrada do Beljaka in nazaj, z žično železnico do planinskega hotela in celokupni aranžman, t. j. stanovanje in prehrana v hotelu, vodstvo, takse in napitnina. Prijave za ta cenen izlet v vseh biletarnah Putnika do 2. januarja.

BOUVIER

ŠAMPANJEC

GORNJA RADGONA

— Naglica pravice. Komaj dobra ura je minila, odkar je brezposelni trgovski potnik Grame Viljem zaposlil svoje sposobnosti s krajo kolesa, pa ga je že prišla policija in ga prignala v zapore. Kolo je bilo ukradeno v veži občinskega urada v St. Vidu in je last delovodje g. Srečka Porente, nesrečni zaničevalec pravnega reda iz Kv. Križa pri Krškem pa je v Ljubljani skušal napraviti kupčijo z njim, kjer so mu temeljito prekrizali krive račune.

— Ustavljene tiskovne pravice. V smislu decembrskega amnestijskega ukaza je bilo pri ljubljanskem okrožnem kot tiskovnem sodišču ustavljenih 32 tiskovnih pravi, v katerih je bila deloma že izrečena sodba I. sodne instance ali pa je bilo uvedeno šele kazensko postopanje. Okrožno sodišče je od zadnje lanske amnestije izreklo med drugim 5 obsodb, s katerimi so bili obtoženci obsojeni na skupno denarno kazen 4780 din. Splošno so bile izrečene prav nizke denarne kazni, v zadnji novembrski pravdi pa je bila izrečena visoka kazen 3000 din.

— Zgodba na vlaku. Ze davno je dognano, da se človek še najbolj varno vozi z vlakom, pa tudi zadosti udobna je ta reč. Samo čisto popolna ni nobena stvar na zemlji. Tako se dobremu popotniku zmerom se kaj primeri: včasih se prehladi, včasih mora vso dolgo vožnjo stati na hodniku, kakor da je prišel k blagajni kinematografa, včasih se pripelje na cilj znatno kasneje, kakor pa se je na tistem dogovoril z železnico. Nič kaj prida nista tudi prevelika osamljenost ali prevelika gneča. Posebno v gneči marsikaj uide. Nekaj podobnega je spoznal uradnik Kreditnega zavoda v Ljubljani g. S. L., ki mu je nekdo izmaknil dragoceno spominsko uro iz zлата s prav takšno verižico in obeskom v skupni vrednosti 5000 din, ko se je vozil po Gorenjskem.

— Udeležite se skupnega potovanja na 84. mednarodni Evaristični kongres v Budimpešti, ki ga priredi Turko-prometna sekcija Kluba Esperantistov v Ljubljani. Dvočakova ulica 8. Zahtevajte Brezplačno pojasnila in spored potovanja.
— Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brskimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Novosti:
Bangha Adalbert, Welt und Überwelt, Das ewige Reich im Kampf der Zeit. 202 strani, vez. 65 din. — Berdiajev Nikolaj, Sinn und Schicksal des russischen Kommunismus. 199 strani, vez. 78 din. — Bopp Linus, Christlicher Edelmut zur Ungeborgenheit. Buch der liturgischen Opfer — und Gefährweilhe. 166 strani, vez. 32 din. — Lippert Peter, Gespräche. 179 strani, vez. 42 din. — Maassen Johannes, Von der Herrlichkeit christlichen Lebens. 289 strani, vez. 44 din, vez. 54 din. — Muckermann Hermann, Von der Wiederkehr der Welterlösers. Religiöse Darstellungen über die letzten Dinge des Menschen. 122 strani, vez. 23 din. — Roeselare Van Venantius, Von der Betrachtung zur Beschauung unter dem Schutze Mariens. 237 strani, vez. 40 din. — Seritilanges, Das Wunder der Kirche. Die Ewigkeit in der Zeit. 234 strani, vez. 54 din. — Simon Paul, Das Priestertum als Stand und der Laie 81 strani, vez. 49 din. — Solron Thaddeus, Die Predigt heute. 125 strani, vez. 33 din. — Stierli Josef, Aloisius Gonzaga. Das Bild eines jungen Menschen. 93 strani, vez. 17 din.

Ljubljana

Dne 18. decembra 1937.

Gledališče

Drama. Sobota, 18. dec.: »Bela bolezen«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Nedelja, 19. dec.: ob 15 »Simkovic«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol; ob 20 »Beraška operca«. Izven. Znižane cene od 22 din navzdol. — Ponedeljek, 20. dec.: »Pesem s cester. Red A.

Drama. Sobota, 18. dec.: »Anškar. Predstava v korist Združenja gledaliških igralcev. Znižane cene od 30 din navzdol. — Nedelja, 19. dec.: ob 15 »Amaconek«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol; ob 20 »Manon«. Gostovanje ge. Zlate Gjungenac. Izven. — Ponedeljek, 20. dec.: zaprto.

Prireditve in zabave

Rokodelski oder v Ljubljani ponovi v nedeljo, 19. t. m., ljudsko igro »Revček Andrejček«, ki je pri zadnji uprizoritvi žela toliko pohvale in uspeha. Ker je pričakovati velike udeležbe, zato vabimo vse, ki te krasne igre še niso videli, da si nabavijo vstopnice že v predprodaji v nedeljo dopoldne od 10—12 v Rokodelskem domu, Komenskega ul. 12-1. Pričetek ob pol 8 zvečer.

Otroške nogavice, Karničnik, nebotičnik

Zveza sestre sv. Klare priredi v nedeljo 19. t. m. ob 5 popoldne v franciskanski dvorani igro 5 deljank Sv. Elizabeta. Vstopnice se dobijo v soboto v predprodaji Pax et bonum, v nedeljo pa od 4 dalje pri blaginji.

»Valovi strasti in ljubezni, zgodovinsko dramo, uprizori prosvetno društvo Moste v Ljudskem domu jutri ob 8 zvečer.

Predavanja

Filozofsko društvo v Ljubljani. Drevi ob 6 v mineraloškem inštitutu na univerzi predavanje dr. Franca Derganca: Filozofija in medicina. — Vetop prost.

Javno predavanje Slavističnega društva v Ljubljani bo v ponedeljek, 20. t. m. ob 20. na drž. trgovski akademiji (Bleiweisova cesta). Predavala bo g. prof. Marja Boršnik o Askerčevem socializmu in njegovi socialni pesmi. Vstop prost.

Cerkveni vestnik

Kongregacija gospodičen in kongr. učitelj pri Sv. Jožefu v Ljubljani. V nedeljo, 19. dec. imamo skupno sv. obhajilo. v ponedeljek, 20. dec. zvečer pa shod. — Predstojništvo.

Kino

Marta Eggert, slavna pevka, vam bo zapela danes ob pol 9 v zvočnem kinu Viču, in sicer v prekrasnem filmu »Koncert na dvorcu«, ki prekaša po svoji lepoti vse dosedanje filme.

Lekarna

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa c. 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Sebeburgova ul. 7.

Trgovci!

Zlata nedelja

bo pokazala, da ste imeli prav:

OGLASI V SLOVENCU ZALEŽEJO!

1 Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob pol sedmih.

1 Ponovitev sv. misijona pri sv. Družini v Mostah. Leto dni je minilo, ko je bil v Mostah v cerkvi sv. Družine sv. misijon. Te dni obhaja moščanska duhovnja ponovitev sv. misijona, ki je posebno važen zaradi tega, ker se duhovnja s tem duhovno pripravlja, da s 1. januarjem postane samostojna župnija, ki bo tedaj sprejela v svojo eredo tudi svojega prvega župnika. Misijon se je začel v četrtek zvečer ob tri četrt na 7 z molitvijo, nakar je govoril uvodni govor univ. prof. g. dr. Potočnik. V petek zvečer je govoril ravnatelj Mladinskega doma na Kodeljevem g. dr. Volčič, danes pa bo govoril g. svetnik Kalan. Jutri bo misijonska pobožnost končana s sklepnim govorom prof. g. dr. Fajdiga. Več so Moščanci izvedeli iz »Cerkvenega vestnika«, ki ga je za to priliko izdal vneti dušni pastir g. Miha Jenko. Bog daj obilo blagoslova!

1 V razstavi bratov Šubicev bo imel vodstvo v nedeljo, 19. decembra ob 11 g. dr. Marijan Marolt. Danes ob pol 16 vodi g. I. Zorman gimnazijsko ekskurzijo iz Celja; tudi to vodstvo je vsem pristopno.

1 Dom dijakinj v Vzajemni zavarovalnici, kjer se sestajajo pod nadzorstvom dijakinje, ki se vozijo na svoje domove, prosijo dobrotnike, če bi hoteli darovati kake starejše »ilustrirane Slovence« ali drugačne knjige.

1 Božične razglednice Katoliške akcije za dekleta, delo akad. slikarice Bare Remčeve, so izšle in se dobe v trafikah in trgovinah ter pri poverjenicah.

1 Gozdiš je že zelen. Na Kongresnem trgu je oživilo, kakor vselej meseca decembra kmalu po Miklavžu. Na božični trg so kmetje pripeljali naravnost ogromno množino smrek in smrečič ter si delajo med seboj hudo konkurenco. Cene so lotos povprečno sicer nekoliko višje kakor lani, zlasti pa se zato, ker imamo do božiča še dober teden.

1 Kidanje snega. Mestno poglavarstvo v Ljubljani ponovno opozarja hišne posestnike in druge prizadete osebe na določila § 75 mestnega cestnega reda, ki določa: Kadarkoli zapade sneg, je dolžan lastnik, osebnik, hišnik ali najemnik hiše, stavbiša ali drugih zemljišč ob cesti, skidati sneg s hodnika ali pešpota ob vsej dolžini posestva. Če zaradi snega polzi, ali kadar se napravi poledica, mora takoj posuti hodnik s peskom, pepelom ali žaganjem. Kadar zapade sneg ali se napravi poledica ponoči, se mora dovršiti snajenje in posipanje vsaj do 7 zjutraj. Pri neprestanem sneženju se mora hodnik ali pešpot oznažiti večkrat na dan in tako posipati, da ni nevarnosti za pešce. Sneg in led se ne smeta odmetavati v odtočne jarke, tik ob robnike, na rešetke odtočnih kanalov in na tramvajsko progo. Z dvorišč spravljeni sneg ali led se ne sme odkladati na cesto, temveč ga je treba zvoziti v vodo ali na odkazane prostore. Sneg, ki sam zdrči ali se pomeče s strehe, morajo hišni posestniki ali druge odgovorne osebe nemudoma na svoje stroške zvoziti s ceste. Ob južnem vremenu in vobče, kadar se sneg in led taja, je treba hodnike in pešpote po potrebi večkrat na dan očistiti luž in blata. Odtočne kanale in kanalske požiralnike mora čistiti občina tako, da odtok vode ni oviran. Občina sme po brezuspešnem opominu izvršiti opuščenje ali nemarno opravljeno delo na stroške odgovorne osebe. Prestopke teh določil kaznuje uprava policije v Ljubljani z globami od 10 do 1000 din, ob neplačilu denarne kazni pa z zaporom od 1 do 20 dni.

1 Preiskava proti izpriženkam. Policija je zaključila preiskavo proti izpriženkam, ki jih je, kakor smo poročali, zasledila v nekem predmetnem brlogu ter jih izročila sodišču. Preiskava je dognala, da izpriženke niso živele samo nemoralno življenje, temveč, da so svoje žrtve tudi poštno skobile ter jih največkrat okradle. Zanimivo pa je, da se skoraj nihče, ki je bil žrtev teh malopridnih deklin, noče oglasiti na policiji, kar je nazadnje umevno. Policija domneva, da je sličnih brlogov na robu mesta še več ter je odločena, da mestno periferijo temeljito očisti tega zla.

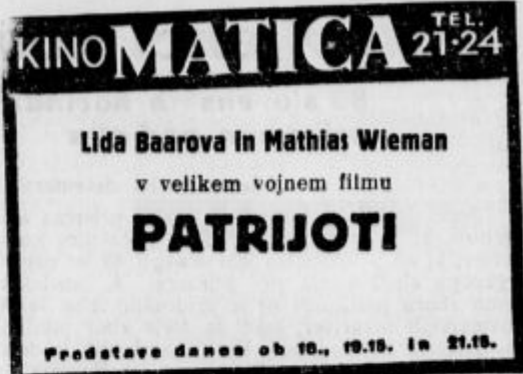
Rečica ob Savinji

Odlikovanje. Za vestno opravljanje službe je bila odlikovana z zlato kolajno gospa Ivanka Lichteneger, poštarica v Rečici ob Savinji. K odlikovanju iskreno čestitamo!

Umrli je gospod Franc Cvojen, posestnik v Pustem polju. Umrli je bil svajcar, župan in dolgoletni odbornik bivše občine Kokarje. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pričal pogreb, katerega so se kljub slabemu vremenu v velikem številu udeležili njegovi znanci in prijatelji. Močno so bile zastopane tudi gasilske čete s svojimi zastavami in lovci, katerih član je bil umrli. Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Smarije pri Jelšah

Fantovski odsek uprizori v nedeljo 19. t. m. ob pol 3 popoldne v dvorani Katoliškega doma igro »Podrti križ«.

KINOMATICA 21-24

Lida Baarova in Mathias Wieman
v velikem vojnem filmu
PATRIJOTI

Predstava danes ob 10., 10.15. in 21.15.

Maribor

m Koncert Akademskoga pevskega zbora iz Ljubljane, ki bo drevi ob 8 v dvorani »Uniona«, bo za Maribor izreden kulturni dogodek. Ljubljana, ki je v ponedeljek tako številno obiskala koncert APZ-a, je doživela izreden kulturni in narodni praznik. Akademski pevski zbor je dobil svoje veliko priznanje, ki mu bo v spodbudo za nadaljnje delo. V številnih pismih, ki dan za dnem prihajajo iz vseh krajev Slovenije, Jugoslavije sploh in celo iz inozemstva, so izražene želje, da bi APZ prišel gostovat z našimi najlepšimi pesmimi. Zato smo prepričani, da bo tudi obmejni Maribor znal dokazati in ceniti delo našega najboljšega zbora ter da bo e polnoštevilnim obiskom dal priznanje vsemu delu. Ker vlada izredno veliko zanimanje za koncert v Mariboru, priporočamo vsem, da si že v predprodaji pri »Putniku« nabavijo vstopnice.
m Zanimiva novost pri »Putniku«. Mariborski »Putnik« je uvedel posebne nakaznice za izlete z avtokari v tu- in inozemstvo. Imetelji teh nakaznic si lahko poljubno izberejo potovanja v vrednosti nakaznice. Poleg teh nakaznic pa je sestavil »Putnik« izredno bogat in zanimiv spored avtobusnih izletov zlasti za božične praznike.

m Za revne dijake so nabrali gostje na gostiji g. Melaherja Jožeta na Pobrežju 110 din. — Posnemajete!

m BOŽIČNE POTREBŠČINE najceneje v Cirilovih!

m Mariborski pododbor društva poštnih, telefonskih in telegrafskih uslužbenec priredi jutri, v nedeljo, popoldne ob 15 božičnico v Gambrinov dvorani, na kateri bo obdarovanih 69 otrok. Društvo vabi vse člane, ki imajo svoje otroke prijavljene, kakor tudi vse ostale poštne uslužbence, da se te prireditve udeležijo.

m Smrt blage žene. V bolnišnici je umrla v starosti 43 let soproga višjega stražnika v pokopju gospa Alojzija Cekuta. Njena nenadna smrt, ki jo je zadela v najlepših letih, je globoko udarila družino ter presunila vse, ki so blago pokojnico poznali. Pogreb bo danes ob tri četrti na 4 iz mestne mrtnišnice na Magdalensko pokopališče. Naj počiva v miru, žalujočim naše iskreno sožitje!

m Drevi rokoborbe. Na Aleksandrovi cesti 6 bo drevi zanimiva športna prireditev. Odločilo se bo, kateri klub ima boljše rokoborce, ali SSK Maraton ali Pekovski športni klub. Za tekme, ki se pričenejo ob 20 ter nastopijo pri njih vsi najboljši predstavniki mariborskega »močnega« športa, vlada v Mariboru izredno zanimanje.

m Mojšter, kakršnega ni v Jugoslaviji. V četrtek je napravil pred izpitno komisijo mojstrski izpit za izdelovalca staničnih nožev, g. Jaroslav Ledvinka. To je prvi primer, da smo v naši državi dobili mojstra te stroke.

m »Čvrček za pečijo« je prihodnja dramska novost v mariborskem gledališču v režiji J. Koviča. V posameznih vlogah nastopajo: Kraljeva, Starčeva, Rasbergerjeva, Savinova ter Pavle in Jože Kovič, Gorinšek, Nakrst.

m Ljudska tiskarna v poravnavi. Kakor je »Slovenec« že poročal, se nahaja Ljudska tiskarna v Mariboru, v kateri se tiska socialistično časopisje, v poravnavi. Terjatje je treba prijaviti do 17. januarja, poravnalni narok pa bo dno 24. januarja. Ljudska tiskarna ponuja upnikom 4 odstotke. Premoženje tiskarne se po bilanci ceni na 1.662.804,85 din, lansko leto pa je znašala izguba 187.603,69 din.

m Štiri leta zaradi bratove smrti. Včeraj dopoldne se je pred okrožnim sodiščem nadaljevala dne 26. novembra t. l. prekinjena razprava proti Elizabeti Drevenšek iz Rač, ki je bila obtožena, da je povzročila smrt svojega blaznega brata Henrika Lipnika. Drevenškova je svojega brata, ki jo je neprestano pretepal in izžemal iz nje denar, napadla s sekuro, ko je dne 12. julija t. l. spal v postelji, ter ga je tako poškodovala, da je v bolnišnici umrl. Drevenškova izhaja iz dedno obremenjene rodbine, njen brat je bil blazen in prav tako je abnormalna njena sestra že od rojstva. Razprava je bila takrat prekinjena, ker je sodišče odredilo, da se obtoženka zdravniško preišče. Sodni zdravnik dr. Zorjan je včeraj izjavil, da je obtoženka izvršila dejanje v patološkem afektu in da je njena odgovornost zmanjšana. Obsojena je bila zaradi tega na štiri leta strogega zapor.

m Drzna tatvina na Pobrežju. Vse Pobrežje govori samo o drzni tatvini, ki je bila izvršena pri Potiskovih v Lovski ulici. Tatovi so zaklali v svinjaku tri pitane prašiče, dva so odnesli, tretjega pa niso mogli nositi, ker je bil pretežak, pa so ga pustili v svinjaku. Ko je prišla zjutraj gospa Potiskova krmit svinje, je žalostna našla namesto treh samo enega prašiča, ki pa je bil še napol živ ter so ga morali hitro doklati. Tatovi so namreč na izredno zverinski način pobili svinje, da so jim zabili v lobanjo železne ostre kline.

Gledališče

Sobota 18. decembra ob 20: »Pod to goro zeleno«. Red A. — Nedelja, 19. decembra ob 15: »Revizor«. Znižane cene. Ob 20: »Najboljša ideja tete Olge«. Znižane cene. Zadržijo.

Pti

Krekov večer. Prosvetno društvo v Ptuj priredi v ponedeljek 20. t. m. ob 20 Krekov večer v društveni dvorani v minoritskem samostanu. Govorila bosta gg. prof. Cajnar in akademik V. Skusek.

Zahvala. — Tvrdka Pirih Josip je namesto venca na grob pokojnega Gorjupa Josipa darovala magistratu 200 din za mestne reveže. — Iskrena hvala!

Trhoulie

Moko za božič dobijo rudarji od TPD in sicer delavci po 10 kg, njih družinski člani pa po 5 kg. Rudarji so hoteli božični prispevek v denarju, a njih zastopniki so se z rudnikom pogodili za moko. Delile bodo moko konzumne prodajalne.

Zvočni kino Društveni dom predvaja v soboto in nedeljo film »Mister Deeds — čez noč milijonar« z Gary Cooperjem.

Nekaj zgovornih števil o tujem prometu

V naši državi se sestavljajo osrednji letni statistični elaborati o gibanju tujcev po koledarskem letu. O bilanci turistične sezone v letu 1937 bo zato mogoče spregovoriti, vsaj kolikor je ta povezana s statistiko, šele v teku januarja—februarja 1938. Za prvih devet mesecev, t. j. do konca septembra 1937, pa je elika, ki jo nudi tujko-prometna statistika za Slovenijo, po uradnih virih naslednja:

Razdobje	inozemskih	tuzemskih
	gostov	gostov
1. jan. do 31. dec. 1936	51.857	127.530
1. jan. do 30. sept. 1936	45.189	105.687
1. jan. do 30. sept. 1937	48.407	108.269

Razlika
za 9 mesecev 1936:1937 +3.218 +2.582

Iz te razpredelnice sledi, da smo nasproti istemu razdobju leta 1936, glede obiska napredovali v celoti za 5800 gostov, glede prenočnin pa padli za 8202. Posamezno beležimo dvig inozemskih in domačih gostov, dočim izkazuje statistika padec prenočnin samo pri inozemcih i. a. za 23.031. Domači gosti so imeli za 14.829 več prenočnin in temu je pripisati, da skupni upadek (8202) na prenočinah ni večji.

Te številke spričujejo malenkostno, na sebi neznačilno poslabšanje; v glavnem pa se more smatrati, da je Slovenija ohranila svojo lanskeletno pozicijo v tujem prometu in o tem najbrž tudi letni zaključek ne bo dal bistveno drugače slike. Le, če bi prišlo v decembru — vsaj za praznike — do ugodnih snežnih in vremenskih prilik v naših zimsko-sportnih erediščih, bi nastopilo ne le uravnoteženje, marveč zboljšanje stanja proti predhodnemu letu. Žal, da moremo tudi v tem primeru računati še vedno le s tuzemskimi zimskimi športniki in ljubitelji bele opojnosti; za pritegnitev inozemcev in s temi za razvoj zimskega tujkega prometa v pravem smislu bo treba — poleg ugodne zime — kljub nesporno že doseženim uspehom in najnovjšim prizadevanjem na tem polju še mnogo dela, reklame in predvsem denarja.

V nadaljevanju analize statistike dobimo, da je znašala povprečna doba bivanja po gostu leta 1936. okroglo 5,8 dni, leta 1937. pa 5,6 dni; uporabljana samo za inozemce, daje povprečnica leta 1936. 5,9, dočim je leta 1937. nazadovala na 5,02 dni.

Ta ugotovitev se krije z ono, ki nam jo daje lanske statistika za vso državo po nastavku: Seštevek prenočnin deljen s številom vseh gostov = povprečna bivanja go gostu, tedaj konkretno 4.986.190 : 944.916 = 5,3 za državo in 999.387 : 179.387 = 5,6 za Slovenijo.

Skoraj na enaki višini je povprečna bivanja v Avstriji; dr. Simkoveky navaja v svoji knjigi »Der Fremdenverkehr«, da je znašala leta 1929. 4,7, l. 1931. 5,5 in l. 1933. 5,9 dni.

Višja je povprečnica v Italiji; prof. dr. Glücksmann (»Allgemeine Fremdenverkehrskunde«) pravi, da je dosegla leta 1930. pri domačih gostih 12,8, pri inozemcih pa 8,9 dni.

Nazadovanje prenočnin in ob enaki frekvenci ločeno povprečnice bivanja turistov v Sloveniji pri gospodarskem vrednotenju turizma ne more ostati brez vpliva; saj so prav prenočnine, ne število gostov tista prvina, ki nam odkriva dejansko vrednost turizma.

Nastane vprašanje: Kje je vzrok padcu prenočnin inozemcev v letošnji turistični sezoni? — Odgovor ni lahek, če je sploh možen. Domnevno je iskati za ta pojav pojasnila in prvi vrsti v pomankanju plačilnih sredstev, namenjenih turistom; mogoče nam je škodovala tudi nezadostna, ne vedno emotrena in nepravčasna turistična propaganda; sicer je podoba, da narašča — z izjemo zdravilišč — povezovalno število tranzitnih turistov (»lete-rih holandcev«), katerih cilj je prepotovati v kratkem času, nekako v zaletu čim več sveta, brez večjih postankov ali s daljšim bivanjem kvečjemu tam, kjer je ob konkurenčnih cenah kakovost storitve oziroma dajatve največja.

Sem spadajo nedvomno klasične zemlje turizma, ki so, če itak popolne po svoji zunanji ureditvi za turizem in v zadnjem času tudi organizatorno vzgledno izgrajene, vrhu vsega razvednotile svoje valute, povečale ugodnosti za turiste v vseh smereh ali pritegnile nase mednarodni tok turistov s pomočjo izrednih prireditev (bivše sveto leto v Italiji, svečanosti kronanja v Londonu, mednarodna razstava v Parizu, olimpiade itd.).

Nadalje vprašanje: ali more biti Slovenija zadovoljna s svojim tujkim prometom vobče? — Tudi v tem pogledu je statistika poučna. — Upoštevaje dano, razmeroma skromno nastanitveno moč

- a) v hotelih, zdraviliških domovih in penzijah blizu 10.000 postelj,
- b) v drugih gostiščih, urejenih za nastanitev gostov, po cenitvi 2.500 postelj,
- c) pri zasebnih stanodajalcih, po cenitvi 5.000 postelj,

skupno tedaj s 17.500 posteljami

pomeni, da je imela leta 1936, vsaka postelj glede na višino vseh prenočnin (999.387) približno 17% ali 60 dnevno zasedbo v celem letu. To ustreza povprečno dvomesečni sezoni, kakršne res imamo, na drugi strani pa je to, neugodno po sebi, več ko slabo za sezonske gostinske obrate; kakaj 25% ali trimesečna zasedba postelje v letu je po mednarodnih izrednih minimum, če naj se tak obrat vzdrži, oziroma ne dela z izgubo.

Iz tega izhaja: da moramo biti sicer zadovoljni z doseženimi rezultati, da pa ti rezultati še dolgo ne predstavljajo viška, saj po obrazloženem niti razpoložljiva nastanitvena moč ni zadostno izrabljena; da spričo tega težkemu finančnemu stanju gostinstva, predvsem onega, ki se omejuje na sezonsko obratovanje, ni treba posebne razlage ali dokazovanja; da povzroča to stanje gostinstva razumljivi tudi razne socialne repertusije (manjši zaslužek, začasna brezposelnost gostinskega osebja itd.); da se gmotno labilno stanje gostinstva ne upošteva v zadostni meri v naši fiskalni politiki, vprašanje asanacije tle, drugod že davno okrepilje, ne obrti pa se pri nas še načenja; končno, da je treba — poleg modre turistične politike — pozornega, umnega in vztrajnega dela neposredno prizadetih, da se obisk poveča in po možnosti časovno primerno porazdeli, sezone same podaljšajo (glavne šolske počitnice, podaljšati) in obenem zboljšajo tudi po kakovosti gostov. Na gostih namreč, ki bi prihajali v zemljo štedit, izvajati pritisk na cene, pri tem pa uveljavljati neskomorne zahteve, v normalnih prilikah pa ne more imeti nikdo interesa.

O izbiri nastanitvene kapacitete še nekaj podatkov od drugod zaradi primerjave. Po »Hoteluz«, glasilo jugoslovanske hotelske

zveze v Zagrebu, št. 5/1936 znaša nastanitvena moč Slovenije: 222 hotelov z 8978 posteljami; zasedba za leto 1935. je izkazana z 31%; za vso državo pa je let ugotovil 1076 hotelov z 41.109 posteljami in 34,6% zasedbo. To stanje bi bilo vsakakor zelo ugodno, a — vsaj z ozirom na Slovenijo — ne drži; pozabiti namreč ni, da imajo na prenočinah svoj delež tudi zasebni stanodajalci, ponekod celo v prav izdatni meri, zaradi česar

Število	inozemcev	prenočnin	inozemcev	prenočnin
vseh	inozemcev	tuzemcev	inozemcev	tuzemcev
179.387	300.205	699.182	999.387	
150.876	266.141	615.019	881.160	
156.676	243.110	629.848	872.958	

omejevanje na hotelske sobe ni pravilno, na tej osnovi izračunana zasedba pa je previsoka.

V Švici so imeli po poročilu švicarskega bančnega društva št. 3/1937 leta 1929. 22.947.000 prenočnin, 202.159 postelj in povprečno zasedbo 48,3%, 1934. 13.972.000 prenočnin, 199.641 postelj in povprečno zasedbo 26,7%, 1936. 13.317.000 prenočnin, 195.717 postelj in povprečno zasedbo 26,3%.

Avstrija izkazuje po podatkih že imenovanega dr. Simkovekega leta 1929. 19.925.000 prenočnin, 277.335 postelj in povprečno zasedbo 19,6%, 1931. 20.584.000 prenočnin, 305.696 postelj in povprečno zasedbo 18,4%, 1933. 16.517.700 prenočnin, 307.498 postelj in povprečno zasedbo 14,7%.

Po »Sporočilu« št. 2 od 15. aprila 1937 za leto 1936. pa 19.628.900 prenočnin, dočim ostali podatki za to leto še niso znani.

Italija (po prof. dr. Glücksmannu) je imela leta 1930. 21.603.133 prenočnin in — po proporcijem račun — 158.613 tujskih postelj z zasedbo 37,25%.

V kakšnem razmerju je Slovenija do ostalih turističnih področij države? — Po statistiki ministertva trgovine in industrije za leto 1936. znaša njen delež okroglo 1/5 vseh gostov in prenočnin enega leta v državi. Nasproti drugim banovinam ima najvišje število tuzemskih gostov in najvišje skupno število vseh (tuzemskih in inozemskih) gostov; jača od nje glede števila inozemskih obiskovalcev in na nje odpadajočih prenočnin je sava banovina, glede prenočnin inozemskih turistov ob sicer manjši frekvenci zelske banovine; glede prenočnin tuzemcev ob prav tako nižji frekvenci pa moravska banovina (Vrniška banja).

Tako razmerje je obstajalo lani.

Če in kako dolgo bo pri tem razmerju še ostalo, je vprašanje bližnje bodočnosti; pri sedanjem javnem ektrstvu, obsegu izvajanja javnih del, budžetiranju turizma iz javnih sredstev in vsemi, s kakršno se turizem vobče pospešuje pri nas in drugod, v Sloveniji — bojim se — kljub razmeroma ugodnemu posestnemu stanju, dobri volji, večjemu razumevanju in praktični sposobnosti širše javnosti za potrebe turizma itd. zaenkrat ni mesta optimizmu. Pomisliti je treba tudi, da mejimo na turistično Italijo in turistično Avstrijo, ki eta — kot sosedji tem bolj — naši nevarni tekmovalki. Velik minus je tudi v tem, ker Slovenija nima morja, vzajemna podpora oziroma izpolnjevanje med njo in turistični obmojski predeli savske, primorske in zelske banovine, čeprav že sproženo (na konferenci delovnega odbora primorskih turističnih zvez dne 15. novembra 1936), pa še ni organizirano oziroma je otežkočeno, ker ni ugodnih zvez (hitra direktna železniška zveza in cestna zveza Slovenije z morjem) med temi najvažnejšimi in tudi največjimi turističnimi predeli države.

Kljub vsem pomislekom katerekoli narave, zaskrbljenosti in trenutno morda ne ravno idealnemu stanju pa je turizem po svojem vplivu že danes pridobitna veja našega narodnega gospodarstva, brez katere si Slovenije ni mogoče več misliti. Saj je Slovenija po svoji gospodarski strukturi celo nujno navezana, da išče novih virov svojih dohodkov — in tujski promet je eden teh virov — trajno povečuje in izboljšuje svojo industrijsko in obrtno delavnost itd.; pri rastočem številu prebivalstva ji drugače ne bo mogoče popraviti sedanjega povprečno nizkega življenjskega standarda, dvigniti blagostanje svojega prebivalstva in tako osigurati gospodarski, z njim pa tudi kulturni dvig in boljše bodočnost sploh.

Koliko daje — čisto gospodarsko, oziroma trgovsko vzeto — turizem Sloveniji?

Zanesljivih podatkov za to ni, kajti dohodek, ki ga turizem daje po oseb, je vsota vseh izdatkov (ne samo cene penzij, kot se to često pogrešno misli) za potovanje, prevozna sredstva, stanovanje, hrano, pijačo, turistične davke, ev. zdravljenje in zdravila, obleko, obuvalo, duhovne in kulturne potrebe, razvedrila itd., ki jih ta oseba izvrši v kraju (i)h in dobi svojega bivanja. Ti izdatki so, kakor znano, individualni in zato zelo različni; to je vzrok, da je njih točno zajetje težko oziroma

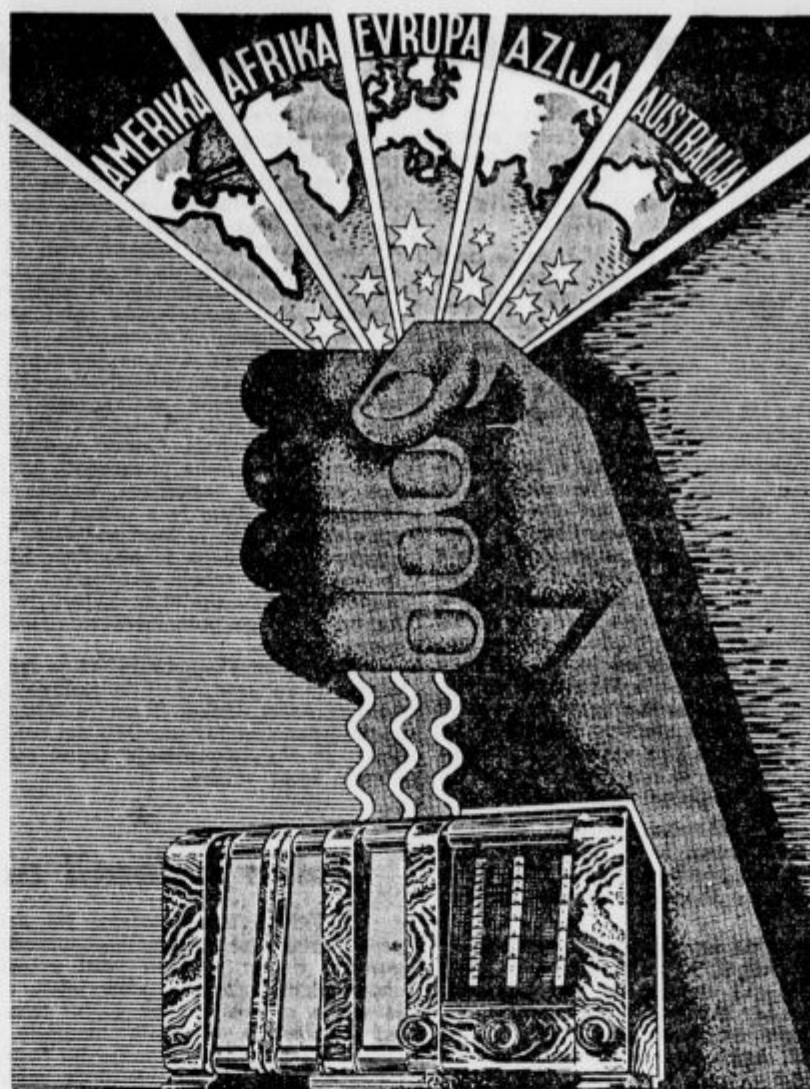
Kulturni obzornik

Iz italijanskega kulturnega življenja. V Vidmu je izšla prva zgodovina italijanskega časnikarstva »Il giornalismo italiano dalle origini agli anni 1848« (Italijansko časnikarstvo od početkov do l. 1848. Videm, str. 314.). Spisal jo je Fr. Fattorelli, ki predava o časnikarstvu na rimski univerzi. Sledil bo kmalu tudi drugi del, ki bo obravnaval časnikarstvo do današnjih dni.

Pod okriljem družbe »Studi romanici« v Rimu so se spominjali dela bolgarskega pesnika Konstantina Velikova (1856—1907), ki je bil svoj čas tudi naučni minister Velikove zasluge za italijansko-bolgarske kulturne odnose so v njegovem prevodu Dantejevega »Pekla« v terečinah. To je prvi in edini bolgarski prevod Danteja. Nastal je leta 1886., ko je bolgarski pesnik dalj časa živel v Italiji; o vtiših tega svojega bivanja je pisal tudi v lirih »Rimeh« pisnih. — Kdaj bo Italijanska kulturna publika po o slovenskih prevajalcih Danteja kaj več zvedela?

Madžarsko slovostvo bo predstavil italijanskoemu občinstvu Oskar Marly, ki bo te dni izdal v založbi G. B. Paravia knjigo »I palpiti del cuore magiaro nella sua letteratura« (Utripi madžarskega srca v slovetvu.). Uvod v knjigo je spisal akademik Arturo Farinelli.

Tudi prvo dramo o državljanski vojni v Španiji so že dobili na Italijanskem književnem trgu. Spisal jo je poslanski svetnik v Maroku Ant. Coltafavi. Zgleda, da bo v njej več politike kot umetnosti.

ORION radio

Z LUKSUS SERIJO
držite ves svet v svoji roki, zato je
ORION RADIO pravi dar za božič!

RADIO r.z.z.o.z. Ljubljana, Miklošičeva cesta 7
RADIOVAL, Ljubljana, Dalmatinova ulica 13
J. WIPPLINGER, Maribor, Jurčičeva ulica 6

sploh nemogoče. Naše ministertvo trgovine in industrije je ocenilo donos turizma za leto 1936 na 845,5 milijonov dinarjev s protipostavko 191,8 milijonov, ki so jo pustili naši turisti v inozemstvu. Pri doseženih prenočinah 4.986.190 bi dalo to zaokroženo 170 din po prenočnin ali pravilneje kot dnevni povprečni potrošek turista. Na tej osnovi bi odpadlo na Slovenijo v lanskem letu 999.387 x 170 = 169.895.790 ali okoli 170 milijonov dohodkov iz turizma, kar ustreza enako 1/5 že ugotovljene relacije.

Predsednik M. Dalbouse je dejal na seji predsednikov francoskih trgovskih zbornic dne 19. maja 1936 (gl. časopisa »L'Hôtelier« št. 744/1937), da je turizem po svojem gospodarskem pomenu nekaka matica industrije, vsakakor pa prva in specifično najbolj francoska industrija za kmetijstvom v Franciji.

Pri nas podobnih izjav se nismo slišali. Gospodarska in zlasti turistična javnost Slovenije pa bi spričo gornjega pri vsej rezervi in skromnosti smela in morala zahtevati, da se turizem tudi pri nas vsaj priznava in upošteva i. a. z dejanji, ne zgolj z besedami; kajti njegovo drugačno obravnavo, nego doslej, bo morala izsiliti — kot vse kaže — šele razvojna nujnost sama. Koliko je že in koliko bo dotlej zamujenega, o tem ni treba razlag; kdor razume, bo razumel tudi brez teh:

Med 19. decembrom in 22. marcem bo prireditelj v Lyceumu v Firencah 20 rezerviranih koncertnih nastopov. Pri desetih nastopijo domači umetniki z novimi deli, pri desetih pa tuji. Umetniški zaključek bo koncert zbor »Cantori di Firenze« (Firenški pevci), ki bodo peli stare pesmi iz 14. stoletja, ki so večinoma že bile pozabljene. Podoben nastopi pravence bodo od 12. marca do 17. aprila tudi v gledališču v San Remo. Nastopil bo slovit Lorenzo Perosi, ki bo sam dirigiral biblično legendo »Mosé«, potem Gian Carlo Menotti (»Amelia al ballo«, »Amelia na plesu«), Luigi Menegazzoli (»La legenda di saline«, »Legenda o-line«) in Riccardo Storti (»Sobeyuse«). — Pri teh prireditvah se običajno odločajo uspehi in padci novih skladb.

Zadnji dve leti so v Italiji močno pričeli gojiti stare klasike. V novi sezoni bodo predvajali v Sathathi v Libiji Sofoklejev »Kralja Edipa«. V Rimu bodo igrali Plautove »Aulularije« in »Menekme« s spremljevanjem posebne godbe. (Ob tem se spominjamo na podobne prireditve starih klasikov v klasični gimnaziji šentvljanskega zavoda.) V Paestumu bodo plesali stare rimske ples. Vse te predstave se bodo vršile na prostem v okolju in po načinu starih grških in rimskih iger. — Razpravljajo se v italijanski javnosti že o tem ali so to znaki spreobračanja od gledala športa k globljim duhovnim in klasičnim vrednotam?

Lep zgled kulturnega razumevanja je bil v začetku oktobra na Malti. V kr. operi so peli v italijanski Verdijev »Otello«. Z njim so otvorili lirično sezono. Predstave se je udeležil tudi angleški guverner s številnimi odličniki. Kot vidimo, politični spori pri pametnih ljudeh ne kalijo kulturnih odnosov.

Borza

Dne 17. decembra 1937.
Denar

V zasebnem kliringu je notiral angleški funt v Ljubljani 238, v Zagrebu 237,20—238,80 (tust) in v Belgradu 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani beležil 8,655 do 8,755, na zagrebški borzi je beležil 8,64—8,74 (8,69), v Belgradu pa 8,63—8,73.

Grški boni so notirali v Zagrebu 26,65—27,35 (27), v Belgradu pa 27,55—27,25.

Promet je znašal na zagrebški borzi 2.142.078, na belgrajski pa 3.653.002 din.

Ljubljana — tečaj s primom
Amsterdam 100 hol. gold. 2397,16—2411,76
Berlin 100 mark 1736,53—1750,41
Curih 100 frankov 996,45—1008,52
London 1 funt 215,08—217,08
Newyork 100 dolarjev 4277,26—4313,57
Pariz 100 frankov 145,97—147,41
Trst 100 lir 225,85—228,93

Curih. Belgrad 10, Pariz 14,6725, London 21,61, New York 432,375, Bruselj 73,485, Milan 22,74, Amsterdam 240,46, Berlin 174,80, Dunaj 80,80 (81,65), Stockholm 111,35, Oslo 108,60, Kopenhagen 96,475, Praga 15,19, Varšava 81,80, Budimpešta 86,25, Atene 3,45, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,555, Buenos Aires 126,5.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 95,25 den., agrarji 55 den., vojna škoda promptna 422—424, begluske obveznice 79—80, 4% severni agrarji 51 do 53, 8% Blerovo posojilo 93,50—94,50, 7% Blerovo posojilo 84,25—85, 7% posojilo Drž. hip. banke 90, Trboveljska 200—220.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 95—96,50, agrarji 54,50 den., vojna škoda promptna ne notira, begluske obveznice 79 den., dalm. agrarji 77 den., 4% sev. agrarji 54 den., 8% Blerovo posojilo 94 den., 7% Blerovo posojilo 84,50—85,75 (84,25—85), 7% posojilo Drž. hip. banke 99 den., 7% stab. posojilo 87—85, — Delnice: Narodna banka 7500 den., Priv. agrarna banka 212—213 (212), Trboveljska 210 do 240, Gutmann 51—60, Tov. sladkorna Bečkerek 650 bl., Osj. sladk. tov. 160 den., Dubrovačka 405 den., Jadranska plova 405 den., Oceania 500 do 550.

Belgrad. Državni papirji: vojna škoda promptna 423,50—423,50 (422,50), ultimo december 423,50 bl., januar 422—423, begluske obveznice 80 den., dalm. agrarji 78 den., 8% Blerovo posojilo 93,75—94,50, 7% Blerovo posojilo 84—85, — Delnice: Narodna banka 7500—7550, Priv. agrarna banka 213 den. drobni.

Žitni trg

Novi Sad: Pšenica, bač. 160—178, ostalo neizprem. — Oves, bač. 122—124, sremski 123 do 125, slav. 124—126, — Koruza, bač. nova sušena 97—98, — Otrobi, bač. srem, ban. jula vreče 90—93, bač. jula vreče ladja 94—95, Tendence stalna. Promet srednji.

Bela smrt v Dolomitih

Včeraj smo poročali, da je snežni plaz v Dolomitih zasul 21 smučarjev in da je potem reševalna družba razen enega rešila vse ponesrečence, med katerimi pa je bilo 8 mrtvih. Po včerajšnjem poročilu enega se niso rešili, pa tudi niso imeli upanja, da bi bil še živ.

Danes smo dobili nova poročila, da je tudi 21. ponesrečenec rešen, in sicer živ, česar nihče ni pričakoval. Rešeni smučar se piše Alojzij Kohler in je hotelirjev sin iz bližnjega kraja Welschnofen. Fant je star šele 19 let. Ko so ga rešili, je bil pač malo ozebel, sicer pa mu ni nič bilo, samo silno lačen je bil, kar pa ni čuda, ker je celih 20 ur bil pod snegom zakopan. Njegova rešitev je prav čudežna.

Kohler sam je pripovedoval, ko si je z jedjo nekoliko opomogel, kako se mu je zgodilo: Do 12 zvečer je bil, dasi v snegu, ves čas pri zavesti. Sam pa se ni mogel izkoptati, ker je imel smučke navezane na noge in te so ga trdo držale v snegu. Ponoči pa se ga je pričela lotevati nekaka omotica. Čim dalje bolj je postal omotičen, tako da se potem, ko so ga rešili, ni vedel, ali je resnica ali pa se mu le blede, kakor se mu je blede v snegu. Pripovedoval je, da ga je v snegu ujetega najbolj mučila lakota. Slišal je reševalce že precej blizu in jim je tri ure klical, naj ga pridejo rešiti, pa ga nihče ni slišal. Kohler je imel na roki uro, ki se je v temi svetila. S pomočjo te ure je, dokler se mu ni začelo blesti, lahko ugotavljal, kako počasi mineva čas.

Ko ga je zagrabil plaz, je fant padel v malo jamo, katere potem sneg ni vse zasul. V njej je imel še toliko prostora, da je lahko dihal in da se ni zadušil. Tako mu je bilo rešeno življenje.

Voditelj nesrečne smučarske ekspedicije je bil Nemec Hans Steger, ki ga je plaz sicer tudi zajel, a se je mogel sam rešiti, ker pri hoji navzgor nima nikdar privezanih smučk na noge. To je bila njegova rešitev. Ta je potem časnikiarjem pojasnil, kako se je nesreča zgodila. Dejal je:

Vsi smučarji so videli, kako se je z vrha Sasso Beccie utrgala plast pršča. Nihče pa ni mislil, da bi to utegnilo pomeniti kako nevarnost za življenje smučarjev. Tako plast suhega

snega se sicer močno zapraši, nima pa v sebi nobene sile, da bi kaj škodovala. Pač pa morajo ljudje, ki jih tak snežni oblak zajame, trdno stati, da jih ne prevrže. Ko so torej videli, da se bliža oblak pršča, so se krepko postavili na noge in čakali. Ker so bila tla dobro zmrznjena, jim ni bilo težavno stati in čakati. Nesreča pa je hotela, da se je plaz zaletel v skupino skal, ki so stale tam tik nad njimi. Za temi skalami se je snežni plaz začel zgoščevati, ker ni mogel naprej. Nagromadilo se je tako nad 5 m visoko snega. Ker pa je sneg vedno z novo silo grmel navzdol, je tudi ta nagromadeni sneg nazadnje potegnilo s seboj, nakar so vanj zašli nesrečni smučarji. Ta strašna sila je potem vse pod seboj pokopala. Gorski vodnik Perathoner, ki pozna vse gorske nevarnosti, je zaklical svojim najbližjim tovarišem, naj se skrijejo pod bližnjo skalo. Sam je v tistem hipu že planil za prvo skalo, ki jo je imel najbliže. Toda sila nagromadenega snega je nazadnje bila tolika, da je celo skale začela prevračati. Tako je prevrglo tudi tisto skalo, za katero je čepel Perathoner, ki so ga potem reševalci našli pod skalo vsega strtega.

Reševalna ekspedicija, ki je iskala ponesrečence, je za prvo silo bila zadovoljna, kadar je kakega našla. Odkopali so ga toliko, da je imel glavo prosto, nakar so hiteli naprej iskat drugih. Tako je šlo delo hitreje izpod rok, vendar je število žrtev veliko.

★

Jelen polomil avto

Iz Feldkirchna poročajo: Na arlberški cesti pri Nenzingu se je zgodila nenavadna prometna nesreča. Ko je po cesti vozil avtomobil, je nenadno planil pred avto velik jelen, v katerega se je vozilo zaletelo. Sunek je bil tako hud, da je pri avtomobilu zmečkal hladilnik, da sta se razbili obe svetilki in da je bil tudi blatnik pokvarjen. Ker je bil hladilnik tako pokvarjen, da je voda tekla iz njega, so morali avto s priprego odpeljati. Jelen pa je ušel v bližnji gozd.

200 popotnikov v zametenem vlakcu

Kakor smo že poročali, so bili zadnje dni na Angleškem veliki snežni viharji in zameti. Zaradi tega neurja je ves promet na suhem in na vodi trpel občutno škodo ter velike zamude. Zlasti hudo se je godilo brzovlaku, ki je vozil iz škotskega mesta proti Londonu. V noči od ponedeljka na torek ga je začelo na hudo zdelavati slabo vreme, da je nazadnje zaostal za voznim redom za več kakor 7 ur. Končno pa je moral ta vlak sploh nehati s poskusi, da bi prišel v London. To se je zgodilo takole:

Ko je prvi vlak vozil po progi, je naenkrat pred njim sredi proge stal tovorni vlak, ki nikakor ni mogel več naprej, ker ga je medtem popolnoma zametlo. Ker tudi ni mogel voziti nazaj, je skoraj 7 ur čakal rešitve in v njem kakih 200 ljudi, ki se jim je vendar močno mudi naprej. Tem popotnikom se je v brzovlaku kaj slabo godilo vso noč. Nazadnje je v vlak prenehala še razsvetljava, tako da so popotniki nekaj časa bili kar v temi. Železniški uslužbenci so hiteli v debelem snegu v bližnji trg, kjer so nakupili nekaj sveč, s katerimi so si potem ljudje svetili ponoči.

Proti jutru enkrat je pripeljal vlak s snežnim plugom. Ta bi bil moral očistiti vso progo. Nekaj ljudi je medtem bilo že zunaj brzovlaka. Ko je vlak s snežnim plugom pripeljal blizu, ljudje niso slišali, kaj prihaja. Tako sta dva brata prišla pod ta rešilni vlak, ki ju je na mestu usmrtil.

Vsa Anglija je v ponedeljek in torek zaradi snežnih viharjev silno trpela. 17 let stara deklica je iz svojega rodnega mesteca Sheffielda šla na sprehod v okolico, ko jo je zajel zunaj snežni

vihar. Ko se je skušala rešiti z velikimi napori, jo je tako prevzelo, da je od slabosti izdihnila. Zunaj ob obali je vihar razbil več ribiških čolnov. Med angleškim pristaniščem Dover in Dunkichenom so morali ustaviti ves pomorski promet. Zlasti hudo je bilo v Severni Angliji, kjer so zameti ponekod bili do 5 m globoki. Ljudje so zunaj na cestah morali pustiti svoja vozila, vozove in avtomobile ter pobegniti v varstvo bližnjih naselij.

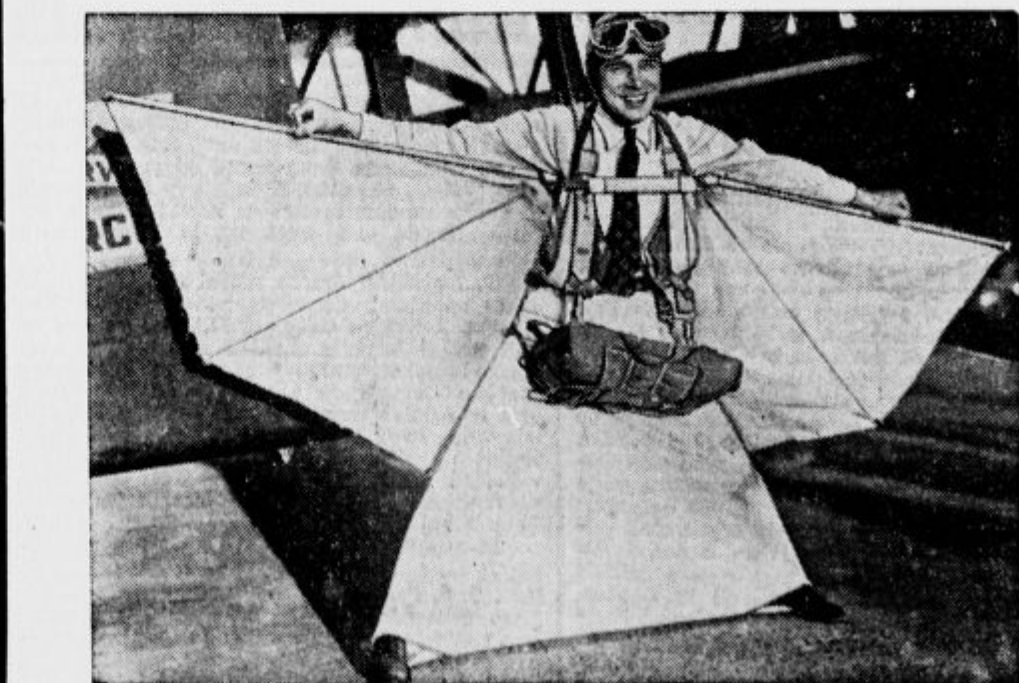
Celo veličanska francoska ladja »Normandie«, ki je največja ladja na svetu in ki je bila usidrana v luki Southampton, je dobila svoj delež. Vihar jo je namreč tako prijel, da jo je odtrgal od enega sidra, ki ga je zaradi tega ladja izgubila. Ker je ladja pravkar prihajala, so morali popotniki cele ure čakati, preden so jih mogli izkrcati na suho.

Slep botanik

Pred kratkim je v mestu Leeds na Škotskem umrl 81 let stari Wilkinson, ki je po vsej Angliji slovel kot izvrsten botanik. Wilkinson pa je bil od svojega 20. leta slep, kar pa ga ni oviralo, da ne bi še dalje študiral botanike, ki je bil v mladih letih njegov najljubši predmet. Dolga desetletja se je seveda moral zanašati le na svoj tip in vonj, kakor tudi na svoj okus. Te čute, ki so mu ostali, pa je tako poostiril, da so mu nazadnje docela nadomeščali vid in je zaradi tega brez vida prav lahko spoznal vsako cvetlico, katero je dobil v roke. Ne le, da jo je spoznal, marveč jo je takoj lahko tudi popisal. Šeasoma je bil navajen pri spoznavanju cvetlic in drugih rastlin porabljal celo svoj sluh. S prsti je nalahno drsel po listju te ali one rastline, pa je kmalu »slišal« kakšno rastlino ima v rokah. Po šumu listja je to spoznal.

Tudi sicer je ta mož imel sila občutljive čutne živce, tako da so nazadnje ljudje, ki so ga poznali in občudovali, že začeli pretiravati njegove sposobnosti v tem oziru. Tako je prav gotovo prav debela bajka, kar tudi pripovedujejo o njem. Pravijo namreč, da je imel mož v tipu tako razvito možnost spoznavanja ljudi po rokah, da je takoj vedel, iz katerega dela Anglije je človek, kateremu je pravkar podal roko. Čeprav je ta bosa in prazna, vendar je gotovo, da je mož svoje čute močno poostiril, ker mu je pač manjkalo vida.

Znano je morda še ime »letečega človeka« Clem Sona, ki je hotel v taki opravi leteti po zraku. Metal se je iz letal ter je potem tako kakor netopir pristal na tla. Nazadnje pa se je smrtno ponesrečil. Sedaj ga hoče posnemati American Mands Morgan, ki je naredil precej podobno obleko, v kateri hoče posnemati onega. Da ga le ne bi posnemal še v smrtnem padcu!

Maroški sultan Mohamed ben Jusuf je močno obolel. Zdravit so ga prišli najboljši pariski zdravniki. — Na sliki ga vidimo z njegovim sinčkom, ki mu je ime Mulaj Hasan

St. 10.

Norec Vamba

Ko je Rovena videla, kako radovedno silijo vanjo pogledi viteza Brianda, si je malomarno potegnila čez obraz svileni pajčolan. Cedrie pa, ki je vse to videl, je s pritajeno nejevoljo dejal vitezu: »Gospod vitez, naše ženske niso vajene, da bi se na njih paste žgoče oči križarjev!«

»Oprostite!« je odvrnil vitez. »Sicer nisem vajen izgovarjati to besedo, vendar jo danes rad izgovorim.« Deklica pa je, ne meneč se za te besede, vprašala: »No, ali imate kaj dobrih novic iz Svete dežele, gospod vitez?«

»Nič kaj posebnih, vendar je sklenjeno premirje s sultanom.«

Tisti hip se je nekaj bolj na glas oglasil norec Vamba, ki je s Cedrieovimi najljubšimi psi vred čepel za gospodarjevim visokim sedežem ter se s psi vred mlatil s tem, česar je bil deležen od mize.

»Poslušaj, norec!« je zaklical vitez. »Samo to ti povem, da prav gotovo

ne boš umrl zaradi sta-rostne oslabelosti, če mi boš še kdaj poskušal pokazati napačno pot!«

»Kaj, dečko?« je vzklikel Cedrie. »Ali se mar tako zabavaš, da moje goste zavajáš na napačno pota? To ti bom izbil! Bič boš okusil!«

»Nikakor ne, striel!« je zavajal norec. »Saj sem se le zmotil, kje je desna in kje leva roka. Tisti pa, ki norca jemlje za kažipot, je sam norec!«

K sreči so tisti hip zunaj zadoneli udarci na vrata.

»Kdorkoli si bodi,« je velel Cedrie, »nocoj ne sme nihče v viro in dež izpred mojih vrat.«

Ko se je hlapec vrnil, je povedal, da prosí strehe Jud Izak iz Yorka.

Gledališče in koncerti

Koncert Akademskoga pevskega zbora

Akademski pevski zbor praznuje desetletnico svojega obstoja. Majhen je ta čas v okviru vesoljnega razvoja utripanja, a znaten in obsežen v razmerju do slovenske glasbene kulture, ki si samostojno pot komaj dobrih poldeset let utira; znaten se zlasti z ozirom na dognanja in stvaritve, ki so se rodile iz tega vsestransko napetega delovanja in obsežen v pogledu idealističnih nagnenih in žrtvih, ki so bile položene na žrtvenik, da so se rodile sile, ki so nato podpirale vse to delo. Kakor pa je ob gledanju nazaj v tem smislu in ob slavljenju preteklega dela navada, spomniti se poleg vsega ostalega tudi raznih imen, ki so stala v tvorni zvezi z vsem tem delom, tako se ob tej desetletnici bolj kot kdaj dviga nazven poleg ostalih dveh imen: Stane Vurnik in Marij Kogoj. To sta imeni, s katerima je stalo ob ustanavljanju zbora v ozki zvezi ime Franceta Marolta, dejanskega osnovega in močnega voditelja te umetniške skupnosti, ki se je od leta 1927 dalje od prvega prednoga nastopa s svojim pevovodjo vzpenjala vedno dalje skozi borbe in težave, skozi trdo delo in žrtve, pa tudi mimo očarljivih uspehov vseprek umetniško trdno zastavljena tja do naših dni in do tega poslednjega koncerta; do tega koncerta, ki je slovesno prikazal plodove zborovnega in dirigentovega dela, ki je pa obenem proslavil tudi vse raznovrstne duhovne pojave, na katerih je to delo oprto in zgrajeno.

Koncertni spored je sestavljal slovenska umetna in narodna pesem. Vrstil umetne je bil na čelu Trubarjev napet »Oče naš«, ki ga je za moški zbor časovnemu stilu napevovnega nastanka primerno obdelal M. Tome. Za tem je stal Gallusov čudovito občuteni zbor »Ecce quomodo« lep primer predrenasancne, benečanske barvane umetnosti. V »Spakuc«, ki je sledil, je bil predstavljen Foerster s tiste strani, kjer se je najbolj oddalil čistemu glasbenemu načelu (kateriga se je sicer oklepal) in se spustil na pot zunanega tonskega opisanja. Adamičev zbor »Kregala se baba in devolka« pa je podobno zasnovan glasbeni lik — a če morda za skladatelja značilen, ne njegov najboljši. »Breza in hrast« Antona Lajovica je skladba, ki se ponaša s trdno gradnjo, a tudi z iskrenimi občutji, ki se vzpostavljajo prav v barvitosti kontrastnosti. V zboru »Kam si šla« je Janko Ravnik zajel močan utrip mladostnega, s prirodnostjo najožje spojenega doživljanja in ga odel v zanosit tok glasbenih misli, ki se razpletajo v harmonični barvitosti. Silen zaključek prvega dela, ki je v bežni sliki nakazal stilni razvoj slovenske umetne pesmi do zadnjega časa, je postavil Kogojev »Requiem«. Prelep odsev je to vse one zgoščene bolečine, ki je v povojnem času zastirala svet in ki žge vseprek še danes, ki pa je razjedala tudi osebno skladatelja, da je iz preobteženega srca zaprosil »Kam naša gre pot, razdeni, Gospode. Umetnina je dovršen primer ekspressionističnega sloga in biser slovenske zbornice glasbe.

Drugi del je v celoti povzel slovensko narodno pesem — bolje rečeno — za moški zbor umetno obdelano slovensko narodno motiviko. V tako ustvarjenih glasbenih likih Matije Tomca, ki je z njimi zavzel večji del tega sporeda, so ponovno zaznale vse lepote, ki nam jih je APZ na svojih poslednjih koncertih že oživil. Zbor »Lamberger in Pegam« je zajel v svoji epski in vendar trdno zgrajeni širini, »Marija in mlinar« v svoji občutenjski toplini in zvočni nasičenosti, »Voznice« sprito bogastva motiva samega v moči melodičnega oblika in globokega občutja. »Svatske pesmi« in živo zadeti čustveni in situacijski danosti ter »Zeleni Jurij« v svoji vzhodnjaški poudarjeni monotoniji. Dva po tipiki slovenskega življa poustvarjena zbora Franceta Marolta sta lep in sočen odsev našega ljudskega umetniškega izživljanja. V »Visokem reju« je primerno poudarjena situacijska stran običaja, na katerega je vezan motiv ter njega občutje. V »Ribniški« pa je na duhoviti način povezana v celoto tudi muzikalna segavost tega svojstvenega kraja in človeka. »Srce je žalostno, motiv, ki ga je preprosto, pa toliko bolj pristno in občutno obdelal Marko Bajuk, je nad vse izrazil primer našega mehkega lirizma. Devova »Flosarska« pa je posrečeno zgrajena pesem naših splavarjev, ki ima v značilni melodični enakosti kot v zibajočem se ritmu svoj posebni učinek.

Vtis, ki ga je napravila izvedba tega bogatega in pisanega sporeda, je bil tudi tokrat močan in je izvalil popolno prepričanje o resničnem umetništvu. V tem pogledu se giblje zbor redno v isti površini, ki jo na umetniško globoko pojmovani podstavi z veliko skrbjo in neupogljivo, rekli bi trdovratno silo vzdržuje dirigent. Tako je zbor kljub trajnemu odtoku in dotoku glasov vedno zvočno svež in sočen ter ubran od visokih tenorjev navzdol do nizkih basov, pri čemer je barva celokupnega zvoka jasna, a pri tem mehka in vlita — Podajanje se je poznalo, da je bilo plod neumornega in zelo skrbnega pripravljanja, po katerem je postala zunanja podoba vsakega posrednega glasbenega lika že kar do zadnjega izdelana, kot vlita posoda, ki čaka le še na svojo vsebino. In to vsebino so pod dirigentovo roko oživljali in vlivali vanjo pevec na koncertu sproti. V prvem delu sporeda, ki je bil stilno zelo neenoten — dasi z druge strani z ozirom na stilni

razvoj smiselno urejen — so se pevci še nekoliko težje notranje ujeli in ubrali. Zato kljub zunanji korektnosti vsebina še ni zažvela v polnem zanosu, s čimer pa ni rečeno, da bi v prvem delu ne bilo umetniško polnovrednih glasbenih misli, kot jih je nedvomno vsebovali zlasti Gallusov »Ecce quomodo« ali Kogojev »Requiem«. A drugi del je v reprodukciji zaživel v vsem sijaju, ko so se spajale plasti tonskih vtisov v popolni dognanosti in v plemeniti zvočnosti, nošene od bogatega notranjega utripa, ki se je tu zvil v neko nerazdružno celoto in prav zato toliko močnejše segel do poslušalčevega duha. — V izvedbi pa je bila odlišna dirigentova osebnost, od katere ni bilo nezavisno notranje pojmovanje umetnin, ki je pa predvsem v zunanji gradnji vzpostavila svoje posebno zbornsko reproduktivno naziranje; kajti stopoma se javljajo in vedno močnejše oblikujejo v celoto svojstva posebnega Maroltovega zbornskega reproduktivnega oblikovanja, ki se deloma opira še na subjektivistično tradicijo (Hubad), deloma pa si išče svoje nove poti v smeri čim močnejše objektiviranosti, t. j. v smeri, kjer se umetnik povsem podredi in sledi višji skupno umetniško zakonitosti.

Koncert je bil močan umetniški dogodek, ki je silno odkril tudi v naši javnosti. Velika unijska dvorana je bila nabito polna občinstva, med katerim so se nahajali tudi najodličnejši predstavniki vsega našega javnega življenja. H koncertu so izdali prireditelji tudi obsežen koncertni spored in uvodnik, v katerem opisuje interno delo zbora Janez Gregorin, zgoščen obris preteklega javnega udeleževanja pa podaja Matija Tome.

V. U.

P. S. Nered, ki je vladal ob tej priliki v garderobah, pa je bil naravnost nezadovoljen; stopnjevala je deloma še neprijaznost garderobierjev. To gotovo ni v prid privlačnosti koncertov.

Revček Andreček na Rokodelskem odru

Da je »Revček Andreček« ena najbolj privlačnih ljudskih iger, ki se je pri nas udomačila, je res, a dvomim, da bi bila edina ta okolnost privabila v nedeljo toliko občinstva v Rokodelski dom, da je bila dvorana dobesedno natrpana in se je moralo še mnogo občinstva vrniti, ker je bilo zmanjkalo vetovnic. Mislím, da je stoti nastop priljubljene igralka J. Cestnika prav toliko privabil znanca in prijatelja rokodelske igralske družine kakor zanimanje za igranje samo, ki je zajeta iz starih dobrih časov, polnih romantike, a vendar tudi resničnega vsakdanjega življenja. Igra je predstavljena za naše razmere v bohinjsko obsežni in je tako zadet naš domači »alpeki okvir«, katerega je na zunanji z novimi kulismi in ozadjem prav lepo in posrečeno podčrtal Fr. Jerina.

Igralci so s svojo igro tako pritegnili občinstvo, da je z nezmanjšanim zanimanjem sledilo dejanje od prvega prizora pa do konca in pokazalo svoje zadovoljstvo ne samo ob koncu dejanja, temveč tudi med njimi. Igralci so bili res izbrani in so zlasti glavne vloge vzorno podali. J. Cestnik je bil v vlogi Andrejčka tak, kakršnega moramo pričakovati igralka ob njegovem stotem nastopu. Ta vloga mu je za to jubilejno priliko posebej pristojala, ki je mogel pokazati v njej vse svoje igralske in pevke zmožnosti, katere je poudaril ob začetku drugega dejanja dr. Bajk, ko je sredi igralske družine čestitil jubilarju, ki je tedaj dobil dva lepa sopka in venec z narodnimi in državnimi trakovi ob navdušenem priznanju občinstva. — Pravi Bohinjec je bil Šušljeg gruntar in župan Jeklen, ki je gotovo dosegel najboljša kresanja tega igralka. Jeklenovi hčeri Francka in Ano sta igrali gđni Stucanova in Jurčeva, ki sta bili obe prav dobri. Jeklenovega sosedu Grešnika je J. Pregelj značilno zadel, prav tako sta zadovoljila Gannonjev goštinčar Domen in Majdičev hlapec Pavle, medtem ko se je zdel Uto Zvitrovec le nekoliko v svoji togosti narejen, čeprav je Uta sicer prav dober igralec. Da je Novak s svojim jecljavčkom Anžetom z masko in besedo in s svojimi posebnimi domisleki občinstvo zabaval in bil v svojem elementu, ni treba posebej omenjati. — Gđna Zibretova je ustvarila s svojo Jeklenovo dekle Jerico tipično odlično bohinjsko dekle, a gđna Zgalinova dobro Pavletovo mater Nežo. Gleda R. Novakovega občinskega biriča Nosana, Gregoričevega postopnega Matija in Podvinovega Janeza pa moram reči, da so zaslji preveč v burkarstvo, kar igra sami škodi, čeprav vzbudi med preprostimi občinstvom še toliko smeha. Pri takih vlogah je ta način podajanja postal na rokodelskem odru že nekako obvezen, a kljub temu bi s svetovalec režiserjem, naj bi v prihodnje bolj pazili tudi na take in podobne vloge z vso potrebno resnostjo.

Ob tej priliki ne smem pozabiti in moram povedati, da se je rokodelski odru v letošnji sezoni — povečal, poglubil, kar omogoča uprizorjanje tudi večjih del, kot je n. pr. ravno »Revček Andreček« ali »Slehniki«, ki se je letos tako posrečil in bi ga na starem odru ne mogli dati. Zato je tudi letošnji napovedani repertoar tak, da bo občinstvo zadovoljno in da bo mogla rokodelska igralska družina od predstave do predstave pokazati, kaj vse zmore.

Igro bodo ponovili v nedeljo ob pol 8 zvečer. —

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 18. decembra. 12 Okroglo in veselo se bodo zdaj vrtele (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Spored obvestila — 13.15 Brez odmorov, brez besed — tak je danes vojni red! (plošče) — 14.00 Vreme — 15.00 Zdravstveni (igra Rad. orkester) — 15.40 Javne zgradbe v okviru javnih del v dravski administraciji (g. na Herman Hus) — 16.00 Vreme, poročila, spored, obvestila — 16.30 Nae. ura: Slovenska knjižska hiša (prof. Simonič) — 17.30 Pregled sporeda — 20.00 Zunanji politiki (g. urednik dr. A. Kuhar) — 20.30 Komarijem v svarilo, na ročnikom v zabavo oddajamo: »Dolga je roka radio-birica«. Besedilo sestavlja po resničnih dogodkih Jožek in Jožek izvajajo člani rad. igral. družine — 22.00 Nae. vreme, poročila, spored — 22.15 Veseli konec tedna (Radijski orkester).

Nedelja, 19. decembra: 8 Veseli nedeljski pozdrav (plošče) — 9.00 Nae. vreme, poročila, spored — 9.15 Biblijske pesmi A. Dvoraka (poje g. Drago Zagar) — 9.45 Verski govor (g. ravatelj Jože Jagodič) — 10.00 Prenočnice cerkvene glasbe in religiozni pesmi iz zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano. Izvaja dijaški pevski zbor, vodi g. prof. M. Tome — 11.00 Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepeva — 11.30 Koncert. Sodelujeta: gosp. Marjan Rus, član zagreb. opere, in Radijski orkester — 13.00 Nae. vreme, spored, obvestila — 13.30 Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po želji) — 16.00 Zbor orglarstvo čole pod vodstvom g. dr. Fr. Kimovca poje Foersterjeve cerkvene skladbe — 16.45 Šramel iz Grinzinga (plošče) — 17.00 Kmet, ura: Pitanje prašikev z novimi krmlilnimi pripravami (g. Janez Zobeč) — 17.30 Oddam sbo s posebnim vdomom, elektriko, parketom... Vse sela vrsta prizorov in napevov iz današnjih dni. Načrtala g. Pavla Paternost, sodelujejo člani rad. igral. družine Vodi Pengov Ivan — 19.00 Nae. vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nae. ura: Veličina biskupa Učelnija (dr. Vilko Novak) — 19.55 Slovenska ura: a) Koroške pesmi na ploščah; b) Božični običaji okoli Zelence Kaple na Koroškem — 20.30 Verdijevi spevi in dramski. Sodelujejo: g. Dragica Sokova, gosp. Jean Franci in Radijski orkester — 21.15 Veseli zvoki (Rad. orkester) — 22.00 Nae. vreme, poročila in spored — 22.15 Sornov šramel kvartel.

Drugi programi

Sobota, 18. dec. Belgrad: 20 Čekki večer — Zagreb: 20 Opera — Dunaj: 19.10 O. filma, 19.30 Opera — 22.30 Plesna glasba — Budimpešta: 20.40 Orkester, 22.35 Jazz, 23.15 Olganska glasba — Trst-Milan: 17.15 Klavir, 21.00 Goldonijska komedija »Radovedne gospe« — Rim-Bari: 21. Simfonični koncert — Praga: 20. Zabavni program — Varšava: 20. Koncert, 22. Plesna glasba — Berlin: 19.10 Pevski kvintet — Lipsko: 20. Opera — Köln: 19.10 Dobrodolni koncert — Frankfurt: 19.10 Volška godba — Bern-Basel: 19.55 Otroška glasba, 22.30 Ples. glasba — Strasbourg: 21.00 Orkestralni koncert.

Po športnem svetu

Nogometne prvenstvene tekme so dale pretekle nedeljo te rezultate: Anglija: Prva liga: Arsenal—Preston 2:0, Blackpool—Grimsby Town 2:2, Bolton—Liverpool 0:0, Brentford—Leeds 1:1, Derby—Chelsea 4:0, Everton—Birmingham 1:1, Huddersfield—Westbromwich Albion 2:1, Leicester—Stoke 2:0, Sunderland—Portsmouth 0:2. Druga liga: Aston Villa—Stockport 7:1, Blackburn—Burnley 3:3, Bradford—Manchester United 4:0, Eberfield—Newcastle United 1:0 prekinjena, Fulham—Coventry 3:4, Norwich—Barnsley 1:0, Plymouth—Nottingham Forest 1:0, Sheffield Wednesday—Bury 2:0, Southampton—Tottenham Hotspurs 2:1, Swansea—Luton 1:1, Westham United—Sheffield United 0:2. — Škotska: Aberdeen—Queen of South 2:3, Ayr—Falkirk 2:3, Hearts—Arbroath 4:1, Morton—Kilmarnock 4:2, Rangers—Queenspark 2:1, St. Mirren—Hibernians 1:0, Third Lanark—Motherwell 5:3. — Švica, nacionalna liga: Young Fellows—Grasshoppers 2:1, Basel—Lugano 0:2, Young Boys—Grenchen 2:2, Luzern—Servette 2:3, Biel—Bern 2:0, Losano—Nordstern 6:1. Prva liga: Juventus—Kickers 3:2, Zurich—Blue Stars 1:3, Brühl—Bellinzona 2:1, Schaffhausen—Concordia 0:1, Chiasso—Winterthur 3:3, Locarno—St. Gallen 1:2, Urania—Chaux de Fonds 1:3, Cantonal—Pruntrut 4:2, Monthey—Forward 1:1, Solothurn—Vevey 1:2, Aarau—Concordia 5:1. — Francija: Olympique Marseille — F. C. Sete 3:0, Excelsior Roubaix—S. C. Fives 3:2, Rauen—U. S. Balenciennes 4:1, R. C. Paris—F. C. Metz 2:2, Antibes—A. S. Cannes 2:0, F. C. Sochaux—R. C. Lens 4:0, Olympique Lille—Red Star 1:4, R. C. Strasbourg—R. C. Roubaix 4:0. — Italija: Divizia A: Lazio—Torino 6:0, Bologna—Genova 2:2, Lucchese—Napoli 2:2, Milan—Fiorentina 3:1, Atalanta—Ambrosiana 1:1, Livorno—Roma 0:2, Juventus—Triestina 2:0, Liguria—Bari 5:0. Divizia B: Vigevano—Novara 1:1, Alessandria—Sanremese 4:1, Padova—Taranto 2:0, Messina—Pro Verelli 2:1, Pisa—Venezia 3:1, Modena—Palermo 4:0, Brescia—Verona 0:2, Spezia—Cremonese 1:0.

Za priprave F. I. S.-inih tekem dva milijona finskih mark. Kakor znano se vrše F. I. S.-ine tekme leta 1938 v Lahti (Finska). Z ozirom na veliko zanimanje, ki vlada po smuškem svetu za te svetovne tekme, so začeli Finci graditi stadion, ki bo imel prostora za 60.000 gledalcev. Z zgradbo so morali pa prenehati, ker jim je zmanjkalo denarja. Zato je neki finski poslanec predlagal v parlamentu, da se finski smučarski zvezi prizna podpora v iznosu 700.000 mark, katere bo država gotovo dala. Doslej so porabili za to napravo 1.890.000 mark.

Šmihel pri Novem mestu

Nesreča. V Gotni vasi se je v soboto s škarnjani igral šestletni Kukovčev Milan, sin občinskega sluga; rezal je z njimi papirnato vrečo od cementa in se po nesreči sunil v oko. Prvo pomoč so mu nudili v Novem mestu, nato pa ga je oče odpeljal v ljubljansko bolnišnico. Rana je nevarna, vendar pa je upanje, da mu bodo oko rešili.

Požar v Stranski vasi. Potniki ponedeljskega jutranjega vlaka so pred postajo Bična vas opazili nad Stransko vasjo ogenj. S postaje so takoj telefonirali v Šmihel na čuvajstvo, odkoder so bili takoj obveščeni šmihelski gasilci, ki so bili v kratkem času na mestu požara. Gorela je hiša posestnice Marije Šraj. Čeprav je bila še tema, je bila že vsa v skupaj in so požrtvovalni sosedje ogenj v glavnem že pogasili. Medtem so približili tudi noyomeški gasilci, a jim ni bilo treba stopiti v akcijo. Požar je nastal po nesreči, škoda je precejšnja in bi bila lahko še večja, da ni pomagal gasiti sneg, ki je razmočil slamnato streho. Kar je pustila toča, je zdaj vzletel ogenj.

Koruzi. Kdor je imel denar, se je te dni lahko založil za zimo: skupno je dosedaj prišlo 19 vagonov koruze. Le škoda, da ravno najbolj potrebni niso dobili ničesar, ker pač niso imeli denarja. Občini vasa čast za požrtvovalno pre-skrbo.

Soir de Paris
Eleganca brez parfuma je isto, kar telo brez duše. Vaša lepota, milostna gospa, mora biti obkrožena s finim dihom znamenitega parfuma »Soir de Paris«. To je pravi pariški parfumi, poln sanj in ljubezni. Vzemite s seboj »Soir de Paris«, ki Vas bo naredil še bolj pri-kupne...

BOURJOIS

Sport

Bilanca evropskega nogometa v letošnjem letu. V letošnjem letu je bilo 83 meddržavnih tekem, katere je odigralo 27 narodov. Če pogledamo spodnjo tabelo, vidimo, da se je Nemčija najbolj odrezala; odigrala je največ tekem, premagana pa ni bila nikdar. Nobene zmage pa niso dosegle: Finska, Litva, Irska in Turčija. Evo tabele, ki pokaže rezultate:

	Tekme	Zmage	neodl.	irg.	Goli	Točke
Belgija	8	3	1	4	13:10	7:9
Bolgarija	2	1	1	0	5:1	2:2
Danska	3	2	0	1	7:10	4:3
Nemčija	11	10	1	0	36:8	21:1
Anglija	7	6	0	1	28:9	12:2
Estlandija	7	3	0	4	9:19	6:8
Finska	6	0	0	6	1:19	0:12
Francija	7	2	1	4	7:14	5:9
Nizozemska	6	3	1	2	12:8	7:5
Irska	4	0	1	3	5:10	1:7
Sv. dr. Irska	4	2	1	1	8:6	5:3
Italija	6	3	2	1	8:5	8:4
Jugoslavija	7	2	2	3	11:17	6:8
Letonska	9	4	1	4	18:15	9:9
Litva	4	0	0	4	4:13	0:8
Luksemburška	6	2	0	4	8:19	4:8
Norveška	8	3	1	4	13:24	7:9
Austrija	8	4	2	2	15:12	10:6
Poljska	4	3	0	1	11:6	6:2
Romunija	8	3	3	2	13:10	9:7
Škotska	7	3	2	1	12:8	8:4
Švedska	7	2	1	4	16:19	5:9
Švica	10	1	1	8	13:25	3:17
Češkoslovaška	10	4	2	4	26:27	10:10
Turčija	1	0	0	1	1:3	0:2
Madžarska	7	4	2	1	20:10	10:4
Wales	3	2	0	1	7:4	4:2

Moto-sekcija »SKK Hermes« postavlja vse aktivne in podporno članstvo, da se zanesljivo udeleži letnega občnega zbora, ki bo dne 19. decembra ob 14. uri v poselni sobi restavracije pri »Sestici«. Ker se bo skupaj istočasno s osamosvojitvi moto-kluba, vabimo vse prijatelje moto športa. — Tajnik.

SK Reka (smučarska sekcija). Drevo ob 20 bo v gostilni »pri Katrici« družabni večer, na katerem bodo razdeljene tekmovalcem diplome in nagrade za preteklo sezono ter celokupno članstvo, kakor tudi prijatelje kluba vabimo k polnočnemu udeležju večera. — Sekcijski odbor.

Atletični zbor »Hermesovec« kolesarske sekcije. ki je bil v nedeljo, 12. t. m., je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik V. Vojnarič, R. Podnabek, Brzdek D., tajnik Gregor M., blaginjak Zoraj A. teh. ref. M. ver L., gospodar Sernee R., odborniki pa: Sanein L., Schweizer R., Abulnar F., Kačič J. — Prva redna seja novozvoljenega odbora bo v torek, 31. decembra ob 7 zvečer pri »Novem svetu«.

Ugodnosti pri prehrani v vseh svojih zimskih postojankah nudi Osrednje društvo SPD od 15. decembra dalje svojim članom. V vsaki zimski postojanki dobi član SPD izdatno kranjsko klobaso s kislim zeljem za skupno ceno 8 din., zabeljene koruzne zrnice z mlekom za 6 din., krogi za kuhinje štje za ceno 2 din za liter; samo član SPD more prositi okrevajo, ako je prostor na štedilniku. S tem popustom pri prehrani v planinskih kočah je SPD omogočilo tudi manj imovitim turistom, da imajo pri posetu planinske postojanke toplo prehrano. Vsak član SPD naj pazi na to, da bo imel v redu svojo člansko izkaznico. Znamka za leto 1937 velja le do 15. januarja 1938, od tega dne dalje mora biti članska izkaznica že opremljena z zeleno znamko, veljavno za leto 1938, ker sicer mora plačati posestnik neravnave izkaznice nečlane pristojbine in ne more uživati ugodnosti članov SPD. Za popust na državnih železnicah v skupini štiri oseb mora biti članska izkaznica opremljena s žilom železniške uprave za leto 1938 že od 1. januarja 1938 dalje. Vsem planincem priporočamo, da si uredijo člansko izkaznico pri svojih društvih konec decembra 1937 ali pa prve dni meseca januarja 1938.

Kolesarsko društvo »Zorja« v Zg. Kašlju ima svoj ročni občni zbor v nedeljo, dne 19. dec. ob 2 popoldne v gostilniških prostorih Mercina s občajalnimi dnevnimi redom.

Vremenska poročila

po stanju z dne 17. XII. 1937 ob 7.

Rateče-Planica, 879 m: —3, lahna megla, 115 južnega snega.
Kranjska gora, 810 m: —3, lahna megla, barometer se dviga, 95 južnega snega; 150 m: 150 južnega snega; 1700 m: 1700 južnega snega.
Bohinjska Bistrica-Biba, 510 m: —4, 30 južnega snega; Menta, 1308 m: —4, 130 južnega snega.
Pokorščak dom, 1050 m: Marihorska koča 1930 m: —3, jasno, mirno, 50 osenjenega snega;
Ruška koča, 1219 m: —4, jasno, mirno, 60 osenjenega snega;
Senjorjev dom, 1552 m: —6, jasno, mirno, 65 novo snega; podlaga snega na 30 podlaga, sneg osenjen;
Kopa pod Kopo, 1377 m: —4, jasno, mirno, 60 snega;
Rimska vrata, 319 m: —1, jasno, mirno, 60 snega;
Pokljuka, 1508 m: —4, sneg, 120 snega.

Celje

c Lajšajte budo najrevnejšim! Mestna občina celjska je, da pomaga v zimi lajšati budo najrevnejšim prebivalcem celjskega mesta, oživilorila na mestnem poglavarstvu pomožno akcijo. Širši odbor za izvedbo pomožne akcije je v ta namen izvolil na sestanku 3. decembra poseben ožji akcijski odbor, ki sestoji po večini iz zastopnikov celjskih humanitarnih društev in ki ima namen po svojih požrtvovalnih članih nabirati med celjskim prebivalstvom prispevke v denarju, živilih in kurivju. Nabirali bodo tudi ponošeno obleko, perilo in obutev. Prebivalstvo mesta Celja in vsa dobra srca prosimo, da s prostovoljnimi prispevki podpro po svojih najboljših močeh navedeno akcijo in s tem pomagajo lajšati budo najrevnejšim in najpo-trebnejšim prebivalcem mesta Celja. Mestno poglavarstvo je sedaj sprejema prispevke in darila v sobi št. 2. Vsek, tudi najmanjši dar, je dobrodošel!

c Jutri, v nedeljo bodo vse trgovine na območju mesta Celja dopoldne od pol 8 do pol 1 odprte, ker je zadnja nedelja pred božičem.

c Delo socialne ustanove. V nedeljo je bil v Poselskem domu občni zbor Poselske zveze v Celju. Iz poročil je bilo razvidno, kako velikega pomena in koristi za služkinje in tudi za javnost je ta organizacija. Na rednih sestankih in raznih tečajih je društvo izobraževalo in poučevalo v vseh

panogah njihovega poklica. Poselska zveza je v 400 slučajih uspešno posredovala za službe in velika večina gospa, ki so iskale pri tej organizaciji služkinje, je zadovoljnih. Društvo je celo že tako znano, da dobiva celo iz oddaljenih mest naše države ponudbe za službe za članice. Pa tudi v socialnem oziru je društvo več storilo, kakor smo pričakovali. V svojih sobah za brezposelne je prenočilo 498 brezposelnih, potujočih in revnih služkinj, razdelilo pa 2.585 brezplačnih kosil in večerj. Da ima društvo v teku svojega kratkega obstoja tako velik uspeh, se mora predvsem zahvaliti svojim dobrotnikom in veliki in nesebični požrtvovalnosti članice.

c Mesnice in stojnice ter prodajalne v pekarnah bodo v nedeljo, dne 19. in 26. decembra ter v nedeljo 2. januarja 1938 dopoldne odprte.

c Dne 22., 23., 24. decembra bo mestno parno in kadno kopališče odprto ves dan, 25. decembra pa ves dan zaprto!

c Smrti stare Celjanke. V četrtek je zaspala v Gospodu v 82. letu svoje starosti na Oostrožnem pri Celju posestnica in vrtnarica Avgusta Dirmberger roj. Wolf. Pogreb bo danes ob pol 3 popoldne na mestno pokopališče. Naj v miru počiva! — Zalujočim naše iskreno sožalje!

c Kino Metropol. Danes sijajna komedija »Iz gubljana žena« (Die verschundene Frau). V glavni vlogi Trude Marlen, Theo Lingner, Hans Moser.

Povodom 70 letnice obstoja vabi cenjene dame in gospode v svoje povečane obratne prostore za nakup božičnih in novoletnih daril

Modna trgovina
T. EGER

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; izenitovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa emkolonske 3 mm vsaka polna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamka.

Prodamo

Perutnina
pitana, zaklana: purani, gosti, race, kapuni, štajerska jabolka, jajca in med, vse po najnižjih cenah. Prednaročila telefon 21-65. Kmetijska družba, Novi trg 3. (1)

Murčios šiv. stroj
je za gospodinjstvo najlepše božično darilo. — Odlučna kakovost. Nizke cene in 15 letno jamstvo!

Kleindienst & Posch
Maribor, Aleksandrova 44

„JARA“

Vas vabi
z najlepšimi modeli
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 20

Najboljši trboveljski premog
brez prahu

koks, suha drva
L. Pogačnik

Šenčurčeva 5 Telefon 20-55

Kino-aparat

„Ernemann“ s diapozitiv naprav za nemi film — prodamo. Je malo rabljen in primeren za zvočno aparaturo. Plačljiv tudi s knjižničami članic Zadruga zveze. Društveni dom v Trbovljah. (1)

Prišite puhaste in volnene so praktično darilo. Naročite pravočasno pri **R. SEVER, Ljubljana, Marijin trg št. 2**

Službodobe

Vzgojiteljico
staro do 35 let, sprejem k šoloobveznim otrokom v Ljubljani. Pogoji: znanje šivanja. Plača dobra. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 19.695. (b)

Poslovodja
samostojna moč, za trg. z deželimi pridelki, mlinskimi izdelki in specerijami, dobi takoj namesčenje. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Kavelja« št. 19440. (b)

Zastopnika
provijsijskega ali s fiksnim plačom išče tovarna kovčegov in usnenih izdelkov v Ljubljani. Zastopstvo se odda event. tudi za posamezni okraj. Pogoji: večletna praksa v tej stroki in dobre reference. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Zastopnik« 19734. (b)

ODEJE

Trisobno stanovanje
oddam v stari hiši. Poizvedbe: Kolodvorska 18, pri hišniku. (c)

Posestva

Ne zamudite prilike!
Ugoden nakup stavbnih parcel s vodovodom in elektriko v bližini postaje. — Pojasnila: Vižmarje št. 59. (p)

Kunaver Ludvik
gradbeno-strokovno naborni posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vrt. Pooblaščen graditelj in sodni centilec za navete brezplačno na razpolago. (p)

KAJ

NAJ DARUJEM?

Na tisoče daril pri trdki

Ant. Krisper, Ljubljana

Mestni trg 26 — Stritarjeva ulica 1-3

reši to vprašanje!

Dobra kvaliteta, presenetljivo nizke cene!
Nikdo Vas ne bo vprašal, če kupite kaj ali ne!

JASLICE

prinašajo pravo božično veselje v vsako družino

Trgovina H. NIČMAN

LJUBLJANA, KOPITARJEVA ULICA 2

Vam jih nudi v največji izbiri in po najnižjih cenah, vliče iz papirnate in terakote v vseh velikostih, cele garniture in posamezne komade, ter papirnat za postaviti in za izrezati. Istotam kupite tudi najrazličnejše božično okrasje, darila in lepe božične razglednice.

Prodaj

enonadstropno hišo, obstoječo iz več sob, treh lokalov, na prometnem kraju, tik kolodvora na Dolenjskem. Primerna za trgovino ali majhno industrijo. Zelo je priporočljiva za letovišče, ker se nahaja v kraju z lepimi izletniškimi točkami ter v bližini kopališča. Cenj. ponudbe v upravo »Slov.« pod »Dolenjsko« št. 19459

GLASBA

Harmonij

evropskega sistema, dobro ohranjen in močan, kupimo. Ponudbe upravi lista pod št. »Harmonij« 19555. (g)

Vsem prijateljem in znancem javlja tužno vest, da nama je v četrtek zvečer po dolgi in mučni bolezni umrla draga soproga in mama, gospa

Alojzija Čekuta roj. Marhuža

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 18. decembra 1937, ob 15.45, iz mestne mrtvašnice na magdalensko pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek ob pol 7 pri Sv. Magdalen.

V Mariboru, dne 17. dec. 1937.

Peter, mož — Vilko, sin

Javljamo žalostno vest, da nas je naš nad vse ljubljeni mož, oče, stari oče in stric, gospod

Alojz Očko

nadprevodnik drž. žel. v pokoju

dne 16. decembra ob 18, v 68. letu starosti, po kratki bolezni za vedno zapustil.

Pogreb blagopokojnega bo v soboto, 18. decembra ob 16 iz hiše žalosti, Spodnja Šiška, Černetova ulica 3, na pokopališču k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Frančiška v Spodnji Šiški v ponedeljek, 20. decembra ob pol 7 jutraj. Ljubljana, dne 17. decembra 1937.

Frančiška, soproga; Rudolf in Emil, sinova; Leopoldina, hčerka — in ostalo sorodstvo.

koristno in primerno božično darilo

Ako rabite

tedaj dobite pri meni kavče, otomane, zavese, madrace in vsakovrstne potrebščine, stanovanjske opreme po solidnih cenah.

Zaloga pohištva

E. ZELENKA - Maribor, Ulica X. oktobra šte. 5.

Po kratki in mučni bolezni je umrl gospod

MIHAEL FINK

naš dolgoletni in vestni tajnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 18. decembra ob treh popoldne na nadžupnijsko pokopališče v Slov. Konjicah.

Zvestemu sodelavcu ohranimo hvaležen spomin!

Uprava Združenja trgovcev v Slov. Konjicah.

Božična darila

bomo letos nabavili v znani veletrgovini

R. MIKLAUC „Pri Škofu“

LJUBLJANA

Lingarjeva ul. 3 — Pred škofijo 3

Zakaj?

Zato, ker se bo prodajalo dobro blago po nižanih cenah; vrhu tega je na izbiri veliko raznih ostankov po zelo nižanih cenah

Agnes Günther:

Dušica - Rožamarija

»Gospod Friderik, prosim, usedite se k meni in pojasnite mi... nisem prav doumela, kakšni zbori? Radujte se v Gospodu?«

»Vse, presvetla, do prekrasnega konca, ki ga še ne poznate in s katerim vas hočemo presenetiti. Sopran, ki smo si ga pridobili, je dober in bariton je malodane odlično in obsega v gornjih legah nekaj tenorja, presvetla!«

»O Harro,« je vzklila, »vsi govore, kot bi to vse bilo res!«

»Bedasta Roža! Gospodična Berger je že pripravila posteljo za sopranistino in baritonista. Ali zdaj verjameš?«

»Da,« vzdihne Roža, »toda kdo...«

»Le pogledj ga, kako je zardel tale gospod, ki sedi poleg tebe!«

»Zakasnelo darilo za rojstni dan, Roža! Ves obilni trud pa je imel gospod Friderik.«

»Ti oče, ti... toda vsi so trdili, da je to nemogoče!«

»Prav za prav je bilo nemogoče, Roža,« je dostavil Harro, »toda oče je to omogočil.«

»O Harro, ali bi ne mogli za kratko časa, le za hip oditi, jaz moram očetu nekaj povedati... Moram Harro — — — samo tja!«

Dvorana je velika in vsi so odšli do Harrovega razpetega platna. Tam se ne čuje nič več.

Knez šepetne preplašen.

»Ne vznemirjaj se, Roža!«

Brž je dvignila roke ter jih položila na njegovo osivelo glavo. Ne bilo bi treba, pošiljati jih stran. Zve v njegove oči ter ne izpregovori besede. To je kneza čudovito pomirilo.

»Ti si mirna, Roža... ti se raduješ!«

In že se smeje vsi vrniti na svoja mesta, Rožamarija pa ne govori skoraj nič več.

Ivan Friderik je še enkrat tiho in nežno pre-

igral vse, kar je že bil vadi. Roža je videti tako zbrana in blažena, da se je Harro hipoma prestrašil in ne izpušči več njene žile. Toda ta udarja danes čudovito mirno in čvrsto. In ko so opazili ostali, da je Harro pomirjen, so se tudi z njim veselili. To je bil diven večer, kakor je to le moglo, kadar zamoklo šumlja vir, in dihi, ki plava nad njim, objema vse duše, kadar veže ljubezen in bolest srca različnih ljudi.

Ko je Harro poneel dol Rožamarijo, je dejal skoraj otožno:

Roža, tolikega veselja ti še jaz nisem mogel nikoli pripraviti!

»Dragi moj Harro! Radosti, ki si mi jih ti prinesel, te premnoge radosti, so napolnile mojo posodico vselej do roba. Kaj more posodica za to, da ni večja? In kaj še naj spravim vanjo, če je že itak do roba polna? Harro, nikar se ne boj, ne bom se preveč vzradostila. Lahko si pa mislite, da bom potem utrujena in tudi se ne bom nikomur več zahvaljevala. Sprejela bom to tako, kakor ver-kavajo žejne cvetke nebeski dež. Zdaj pa se hočem iztegniti in počivati in biti radostnega srca. Harro, mar se ne veseliš tudi ti z menoj?«

Harro je vzdihnil:

»Vedno znova sem zaskrbljen, Roža!«

»Kaj se že more zgoditi?... Jaz bom mirno počivala in prišluškavala... Držala te bom za roko ter oba postaneta zopet otroka. Postavila se bova na prete ter zrla skozi kukičnico v odprto nebo. Se marsikaj drugega hočeva storiti. Tako lepo se zahvaljevali in vzkljkati stvarniku sveta sploh ne znava, kakor najlepši. Toda hočeva mu izročiti svoji duši, da ju s svojimi čvrstimi prili poneše tja gor. Saj si sišal: Zahvaljujemo se po-veličujemo, molimo te! Morje šumi od radosti! — Gledati hočeva v božji svet v naših deželah ter se radovati srne in vrtnic ob poti in napeva o Kristusovem vrtu...«

Tu se mi vzbujajo misli nanj, ki nam daje tako lepo in udobno živeti na tej ubogi zemlji ter nam obljublja, po dovršenem življenju srečno večnost v božjem raj, v zlatih gradovih!

Nato se pa bodo razlili glasovi gosli in čel ter se mešali kakor zlate žoge in potem bo zadonelo iz grla moža in žene: »Položim te kakor prestan na svoje srce.« Tedaj sledi napev svetnice in Henrika... »Položim te kakor prestan na svoje srce!« O, ti roža iz Saron, ljubkejša si kot vse tvoje sestre! To je pesem, ki velja tudi najini ljubezni, najini večni ljubezni!

In oglašila se bo osamel flauta... Otroški zbor tam daleč nekje... »Najlepši Jezus, hočem te ljubiti, hočem te moliti, ti moje duše radost in uteha!«

Mogočno bo zadonel veliki zbor: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obremenjeni, hočem vas pokrepati! Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, kajti jaz sem krotek in od srca ponižen. Tako boste našli mir vašim dušam!«

Tedaj zahrepeni duša po miru. — Ko boš to čul, Harro, ne boš več prepičan, da je najlepši poznal zgolj radosti. — Duša je že toliko utrujena, da pričinja sopran: »Zel bi biti že doma, ne maram nič več od sveta...« Nato se ponavlja napev iz Kristusovega vrta, napev Henrika in Gizele... Osamel flauta toži v preprosti glasovi... nato slavnostni zbor. »Nastalo bo novo nebo in nova zemlja in Bog bo obrisal solze in njih oče... Jeruzalem, ti mesto na višini, dal Bog, da bi že bila tam!«

LII. ORATORIJ.

Prijazno jesensko sonce je obsevalo staro mešete in veselo razpoložene množice, ki so se strnile od vseh strani ter se prihajale z raznovrstnimi vozili.

Stara samostanska cerkev, z visokim obokanim gotičnim korom in z izrezljanimi stoli nekdanjih korarjev, je bila na mah napolnjena do zadnjega

kotička. Zal, da se vsi ti niso smeli nadejati, da bi mogli videti princeso, kajti vedeli so, da pride kot poslednja. V množici je zavladala tiša napeta tišina, ki označuje zadnji hip pričakovanja.

Pravkar se je začelo lahno drdranje koles in že je vzplamela žarnica v stari gosposki loži.

In zdaj so vendarle vsi videli princeso, ko je vsa bela in vitka stala ter zrla v smeri orgel. Ob ustnicah se ji je utrinjal prijazen nasmešek, kot bi hotela bodriti mlado pevko ter jo ojunčiti.

Nato je izginila in prvi akordi so zagrnili častljivo ladjo stare hiše božje.

»Vzklikajte gospodu sveta, stopite vzradošeni pred njegovo obličje!«

V cerkveni ladji, katero so še razsvetljevali zadnji žarki tonečega sonca, se je začelo mračiti. Gori pa je še objemal sončni žarek mladostno-svežo pavolasko — sopranistino. Kot bi prihajali iz drugega sveta, so se pojavljali glasovi v svojih sladkih, težkih ritmih, v mehkem rahlem lesku flaut in preprostih pastirskih piščalk, ki so proslavljale božjo čast. In kakor ljubki glasovi mladega krilatega pevca je plaval sopran mlade pevke nad vsemi temi zvoki.

Mar je bil kdo med poslušalci, ki bi te glasbe ne bil razumel: preprostemu človeku je donela kot pastirska pesem njegove lastne mladosti. Onim pa, ki so bili glasbe večji, so božale uho trpkosladke melodije starega mojstra.

Orgle so zgolj namigavale. Ivan Friderik je še ekrival svojo dušo. On ni smel predčasno pospešiti podviga skladbe s svojo prodirajočo glasbeno vmeno.

Princesa je pokojno in nežno počivala na svojem naslonjaču, na njenih ličicah se je pojavljala prav rahel rožen nadih. Videti ji je bilo, kot bi jo na svojih nevidnih krilih dvigali valovi glasov ter bi iz njih izvirala moč in pokoj, ki eta legala na njeno utrujeno dušo. Harro je ob tem pogledu vrgel raz sebe vso bojazen ter se natihome veselil.